

קובץ

י"א ניסן

שנת הקי"ה

ליקוט תורת רבינו
על מזמור קי"ה

קובץ

י"א ניסן

שנת ה'תש"ח

“און דאס איז דער גודל השמחה שביום הולדת פון
רבי'ן, וואס “הימים האלה נזכרים ונעשים בכל שנה”,
דאס איז א שמחה ניט נאר פאר די שזכו ונהנו מתורתו,
נאר ביז לכל “אשר בשם ישראל יכונה”, ווארום מיט זיין
לידה האט ער אנגעהויבן מאיר זיין לכל העולם.”

משיחת י"ב תמוז תשכ"ב

פתח דבר

בעמדנו בתוך שלושים יום קודם היום הבהיר, יום עשתי עשר לחודש ניסן (חודש הגאולה¹) - נשיא לבני אשר², "והוא יתן מעדני מלך"³,

יום הולדת הקי"ז והתחלת שנת הקי"ח של כ"ק אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע,

בו מתחילים לומר מזמור קי"ח בתהילים, ע"פ תקנת הבעש"ט לומר מזמור תהילים המתאים למנין שנותיו⁴,

הננו מוציאים לאור קובץ הכולל ליקוט (חלקי) ממאמרי דא"ח, שיחות, התוועדויות ואגרות קודש של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו על פסוקי מזמור זה.

•

לתועלת הלומדים בא בסוף הקובץ (א) תוכן ומפתח לתורת רבינו על מזמור קי"ח (על סדר הפסוקים). (ב) רשימת מ"מ בתורת רבינו על מזמור קי"ח.

יש לציין אשר קובץ זה אינו מהווה תחליף ללימוד השיחות והמאמרים וכו' מהמקור, והמטרה היא רק להקל על הלומדים.

בהתחלת הקובץ באה פאקסימיליא מכת"ק אדמו"ר השייך למזמור קי"ח.

השיחות וכו' נדפסו ברשות ועד הנחות בלה"ק, ותודתנו נתונה להם ע"ז.

כל הנ"ל נלקט ונערך ע"י תלמידי התמימים דישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש - מאריסטאון, ונסדר והוכן לדפוס בדפוס מערכת "הערות התמימים ואנ"ש - מאריסטאון".

•

ויהי רצון שע"י הלימוד בתורת רבינו נזכה לקיום היעוד "תורה חדשה מאתי תצא"⁵ - בהגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

המו"ל

יום הבהיר כ"ה אד"ש ה'תשע"ט
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
צדי"ק שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע

(1) שמו"ר פט"ו, יא.

(2) לשון הכתוב - נשא ז, יב.

(3) לשון הכתוב - ויחי מט, כ. וראה לקוטי לוי יצחק אגרות קודש ע' שכד-ה. ע' תיט.

(4) מכתב כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ - נדפס בקובץ מכתבים לתהילים ע' 214. אגרות קודש שלו ח"י ע' נג. וש"נ.

(5) ישע' נא, ד.

תוכן ענינים

- ג פתח דבר.....
- ה תוכן ענינים.....
- ז מזמור קי"ח עם פרש"י ומצודות.....
- יא ליקוט ביאורי כ"ק אדמו"ר.....
- מא מפתח על סדר הפסוקים.....
- מח רשימת מ"מ בתורת רבינו על המזמור.....

זה היום זהה ב' ע"א. יום הוא אור ועליו ופגש ויקבא אלקים אור
 יום. ודצפ"ל איתא יהי אור אלו צמיחם אל צמיקים בהי"ן תמצ"ל.
 שדהם וזו יום אא"ל עליו אלקות גדולם ודגליו זה נ"ק דש
 יום... זה היום ~~זה~~ - אור ועליו אל יודה אדוסקי תורה - זה הוי'
 - עליו בשם הוי' אצלה צן העדד העדד קנה דיום זה און
 אונקים אונא פ' הוטידה און אונא ב' ה' יחה און אפ' הדוסק
 דתורה פי יוסדו וי' יחו דדבנותם אהלים הפונה האצתיות
 אהיות אע"ה פדוב ב' גדולם זה שיהי צפון אשתו ית'.
 (זה היום תפיל)

פאקסימיליא מכת"ק של כ"ק אדמו"ר מהיום יום חלק שני
 (נדפס בצדי"ק למלך ח"ג ע' א' תקפח (מהדורה החדשה))

פרק קי"ח

עם פרש"י ומצודות

א הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו: ב יאמר-נא ישראל כי לעולם חסדו: ג יאמר-נא בית-אֶהְרֹן כי לעולם חסדו: ד יאמר-נא יְרָאִי יי כי לעולם חסדו: ה מן-הַמִּצַּר קְרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בַמֶּרְחָב יְהוָה: ו יי לֹא אֵירָא מִהַיַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: ז יי לִי בַעֲזָרִי וְאֲנִי אֲרָאָה בְשֹׁנְאֵי: ח טוב לַחֲסוֹת בֵּי מִבְּטָח בְּאָדָם: ט טוב לַחֲסוֹת בֵּי מִבְּטָח בְּנַדְיָבִים: י כָּל-גּוֹיִם סִבְבוּנֵי בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם: יא סְבוּנֵי גַם-סִבְבוּנֵי בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם: יב סְבוּנֵי כְדָבוּרִים דַּעֲכוּ כְּאֵשׁ קּוֹצִים בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם:

רש"י

הודו לה' וגו'. (ב) יאמר נא ישראל לפי שלעולם חסדו: (ג) יראי ה'. אלו בני לוי שכתבו בהם מי לה' אלי ויאספו אליו כל בני לוי במעשה העגל ונלחמו עם ישראל כשארמו נתנה ראש ונסובה מכרימה: (ח) טוב לחסות בה' וגו'. חסיון זה אינו אלל לשון חסיון אל ולדבר מועט הוא: מצבת. דבר בריא וסמך חזק ואעפ"כ לחסות בה' טוב מהבטחת בני אדם: (י) כל גוים סבבוני. מדבר במלחמות גוג ומגוג שכל הגוים יהיו עם, כמו שנאמר' ואספתי את כל הגוים אל ירושלים למלחמה: אמילם. אכרית' לשון ימולל ויבש: (יב) דעכו כאש קוצים. כל לשון דעיכה נופל על לשון קפיצה ונחור ממחר להיות נחר ונתק ממקומו על כן הוא נופל על לשון אש ועל לשון מים כמו נדעכו ממקומם וכן ימי נדעכו וכן נרו עליו ידעך כדרך שלהבת הנתקת מן הפחילה ועולה למעלה כשהיא כבה:

מצודת דוד

(א) כי טוב. כי הוא טוב ועושה חסד לעולם: (ב) יאמר נא. עתה בעת הגאולה יאמר ישראל בהודות לה' אשר לעולם חסדו: (ה) מן המצר. ר"ל זהו החסד כי כאשר קראתי לו מן המצר והדחק ענה לי ה' והעמיד אותי במרחב: (ו) ה' לי. כאשר היה ה' לי לעזרה לא אירא ממי כי מה יעשה אדם לי אם ה' עמדי: (ז) ה' לי בעוזרי. כאשר היה ה' לי בעזר עוזרי אז אראה בנקמת שונאי: (ט) בנדיבים. עם כי הם המעולים שבבני אדם: (י) בשם ה'. ר"ל אבטח בשם ה': (יא) סבוני וגו'. ר"ל עם כי רבות פעמים אספו ויסבבו אותי עכ"ז אבטח בשם ה': (יב) סבוני כדבורים. אף כי סבבו אותי כדבורים הללו אשר יסבבו כלי מלא מדבש: דועכו. אף אם כבו גחלתי כאש מעצי הקוצים הכבים מהר ור"ל אף אם העובדי גלולים הרגו רבים מישראל עכ"ז אבטח בשם ה':

מצודת ציון

(ה) המצר. מל' צר ודחק: אמילם. ענין כריתה כמו ימולל ויבש: (יב) כדבורים. שם מין שרץ העוף שעושים הדבש: (יא) דעכו. ענין ניתור וקפיצה והוא כבוי האש שהשלהבת קופצת ממנה וכן ידעך נרו:

קובץ "א ניסן - שנת הקי"ח

יג דחה דחיתני לנפל ויי עזרני: יד עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה: טו קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין יי עשה חיל: טז ימין יי רוממה ימין יי עשה חיל: יז לא אמות כי אחיה ואספר מעשי יה: יח יסר יסרני יה ולמות לא נתנני: יט פתח לי שערי צדק אבא-בם אודה יה: כ זה השער ליי צדיקים יבאו בו: כא אודך פי עניתי ותהי לי לישועה: כב אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה: כג מאת יי היתה זאת היא נפלאות בעינינו:

רש"י

(יג) דחה דחיתני לנפול. אחה אויבי: (יד) עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה. עזי וזמרת גבורת הקב"ה היה לי לישועה, עזי יו"ד יתיר' כי לא מצינו במקרא עזי נקוד חטף קמץ חלא שורק חוץ משלשה מקומות שהוא סמוך אלכל וזמרת וע"כ וזמרת דבוק לתיבת השם ואינך יכול לפרשו וזמרת, ואל תתמה על ויהי לי שלל אמר היה לי לישועה' שהרב' כאלה במקרא, ואשר לא שם לבו וגו' ויעזבו את עבדיו וגו' היה לו לכתוב עזב: (טו) קול רנה וישועה. תהיה לעתיד באהלי לדיקי' ומהו קול הרנה ימין ה' עשה חיל ימין ה' רוממה וגו': (טז) ימין ה' רוממה. מדרש אגדה עליונים ברא הקב"ה בימין לפיכך לא שלטה בהם מיתה, שנאמר אף ידי יסדה ארץ זה שמאל וימיני טפחה שמים זה ימין וכן אמר המשורר ימין ה' רוממה שבראת אותם שברומו של עולם היא ימין ה' שתעשה חיילות של לדיקים לע"ל וגם בה יחוי' אות' ויחיו לעול' ואז לא אמות כי אחיה לעולם: (יז) לא אמות. אני כנ"ג כע"ג מיתה עולם כי אחיה וגו': (יח) יסור יסרני יה. בגלות ושם נחכפרו כל עונותי ולמות לא נתנני: (יט) פתחו לי שערי צדק. ואלו הן שערי צדק: (כ) זה השער. של בית המקדש שהוא לה' והלדיקים יבואו בו ושם אודך כי עניתי מן הגלות: (כב) אבן מאסו הבונים. עם שהיו שפל בין האומות: (כג) מאת ה' היתה זאת. כך יאמרו הכל:

מצודת דוד

(יג) דחה דחיתני. אף אם הם דחו אותי לנפול בארץ עכ"ז ה' עזרני ולא יוכלו לי: (יד) עזי וזמרת יה. העוז והשבח של מקום היה לי לישועה ר"ל התשועה היתה למען הראות חזקו ולמען אזמר שבחו: (טו) קול רנה. ויהיה נשמע באהלי צדיקים קול רנה וישועה ויאמרו ימין ה' עושה חיל וכח: (טז) ימין ה' רוממה. ימין ה' אשר היא מעולם רוממה הימין היא עתה עושה חיל: (יז) לא אמות. ביד הקמים עלי כי עוד אחיה וגו': (יח) יסור. הן יסור ייסר אותי ביסורים למרק העון אבל לא ימסור אותי למיתה ביד הקמים עלי: (יט) פתחו. לזאת פתחו לי שערי בה"מ ואבוא בם ואודה יה על פדות נפשי: (כ) זה השער לה'. הלא זה השער של ה' עשוי הוא להיו' צדיקי' באים בו להלל לה' ואבוא בהם גם אני להודו' לה': (כא) כי עניתי. כי ענית לי בעת קראי לך והיית לי לישועה: (כב) אבן מאסו. עם כי הייתי אני דוד כמו האבן אשר מאסו הבונים לתתו בבנין עתה אני אבן הניתן בראש הזויות (כי הדרך לתת האבן המשובח ביותר בפנת הכותל להיות נראה משתי הרוחות): (כג) מאת ה' וגו'. ולא בכח ידינו:

מצודת ציון

(יד) עזי. ענין חוזק והיו"ד יתירה: וזמרת. מלשון זמר ושבח: ויהי לי. כמו היה לי וכן ויעזבו את עבדיו ומשפטו עזב: (טז) חיל. מלשון כח ואומץ: (כא) עניתי. מלשון עניה ותשובה: (כב) פנה. זוית: (כג) נפלאות. מכוסה ונעלם כמו והוא פלאי:

כד זה־היום עֲשֵׂה יי נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בו: כה אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּה יי הַצְּלִיחָה נָּא: כו בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יי בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי: כז א-ל יי וַיֵּאָר לָנוּ אֶסְרוּ־חַג בְּעֵבְתֵימָם עַד־קָרְנוֹת הַמְּזֻבָּח: כח אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדֶךָ אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ: כט הוֹדוּ לַיי כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

רש"י

(כו) ברוך הבא בשם ה'. יאמרו למביאי הזכורי ולעולי הרגלים: ברכנוכם. ברכנו אתכם: (כז) אסרו חג בעצותים. הזבחים והחגיגות שהיו נקיים ודוקין ממום קושרין בכרעי מטותיהם עד שיביאום לעזרה בקרנות המזבח, ויש לפתור כל סוף המזמור הזה מלא אמות כי אחיה בדוד עלמו: (יח) יסור יסרני יה. על מעשה בת שבע ביסורין כגון תחת הכבשה ישלם ארבעתים ששה חדשים לנטרע דוד ולמות לא נתנני. שנאמר גם ה' העביר חטאתך לא תמות (שם): (יט) פתחו לי שערי צדק. ואלו הן שערי צדק אותם השערים של בתי כנסיות ומדרשות אשר הם לה' והלדיקים באים בהם: (כא) אודך כי עניתני. מכאן ואילך אמר דוד ושמואל וישי ואחיה דוד כמו שמפורש בערבי פסחים מי שאמר זה לא אמר זה:

מצודת דוד

היא נפלאה. הדבר ההיא נפלאה היא בעינינו ולא נוכל לדעת איך היתה גאולה שלמה כ"כ מה שלא יורה עליו הטבע: (כד) זה היום. יום הגאולה ההיא עשה ה' ולזה נגילה ונשמחה בו כי בוודאי לעולם תהיה לא כמעשה בשר ודם שאינו מתקיים: (כה) אנא ה'. אבקש את ה' הושיעה עתה והצליחה עתה: (כו) ברוך הבא. ברוך יהיה הבא לבית המקדש להקריב קרבנות בעבור שם ה' ברכנוכם. ברכנו אתכם בברכה הבאה מבית ה' ר"ל מהשוכן בה: (כז) אל ה'. ה' הוא חזק ואמיץ והוא האיר לנו לזאת אסרו הקרבן בעבותות להיות נשמר עד יבוא זמן השחיטה לתת הדם על קרנות המזבח (כי עיקר הקרבן זריקת הדם): (כח) אלי אתה. הלא אתה חזקי מעולם ולזה אודך וארוממך: (כט) הודו. ואתם כולכם הודו לה' כי טוב הוא כי עושה חסד לעולם:

מצודת ציון

(כד) נגילה. מל' גילה ושמחה: (כז) אסרו. קשרו: חג. הקרבן נקרא חג על כי רוב הקרבנות באים בחג: בעבותים. בחבלי עבות: קרנות. הם הבליתות שבראש המזבח:

ליקוט ביאורי כ"ק אדמו"ד על מזמור קי"ח

א הוֹדוּ לַיהוָה לֵי כִי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ: ב יֹאמְרוּ־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי
לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ: ג יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־אֱהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ: ד
יֹאמְרוּ־נָא יִרְאִי יי כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ:

רש"י

הודו לה' וגו'. (ב) יאמר נא ישראל לפי שלעולם חסדו: (ד) יראי ה'. אלו
בני לוי שכתוב בהם מי לה' אלו ויאספו אליו כל בני לוי במעשה העגל
ונלחמו עם ישראל כשאמרו נתנה ראש ונשובה מלרימה:

מצודת דוד

כי טוב. כי הוא טוב ועושה חסד לעולם: יאמר נא. עתה בעת הגאולה
יאמר ישראל בהודות לה' אשר לעולם חסדו:

א

והענין בזה - שגם הימים הראשונים דחג הפסח שעיקר ענינם הוא יצי"מ, יש להם שייכות
לגאולה העתידה:

בליל א' דחג הפסח אומרים הלל - ד"אמר קרא השיר יהי' לכם כליל התקדש חג, לילה המקודש
לחג טעון הלל" (ואין לך לילי חג להטעין שירה חוץ מלילי פסחים על אכילתו), ועד שנקרא
"הלל המצרי", כיון שאומרים בו בצאת ישראל ממצרים."

אבל, גם בהלל יש שני חלקים: החלק הראשון - ששייך ליצי"מ, והחלק השני - ששייך לגאולה
העתידה, שאותו אומרים בליל הפסח לאחרי כוס שלישי, ולאחרי אמירת "שפוך חמתך", שזוהי
ההכנה לגאולה העתידה.

וזהו גם מה שאומרים בחלקו השני של הלל:

"ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל" - ב"פ ימין [לא כמו ביצי"מ שהיתה "ביד (חזקה) ובורוע
(נטויה)", שהם יד ימין ויד שמאל], כיון שקאי על לעת"ל, שאז תתגלה בחי' עתיק, ש"לית
שמאלא בהאי עתיקא", אלא כולו ימין;

"אנא ה' הושיעה נא", ולא רק "הושיעה" סתם, אלא באופן ד"הצליחה נא",

וכן "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" - ד' פעמים, שכולל כל סדר ההשתלשלות (שנחלק לד'), ועד ל"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" שיהי' לעתיד לבוא, כאשר יקויים היעוד "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר".

ומזה מובן, שגם ביצי"מ ישנה כבר הגאולה העתידה - ע"ד שברכת שהחיינו של אחרון של פסח, שקשור עם הגאולה העתידה, נאמרת כבר בימים הראשונים דחג הפסח, הקשורים עם יצי"מ; וכן לאורך גיסא - שגם כאשר תהי' הגאולה העתידה אזי מזכירין יצי"מ".

ונמצא, שיצי"מ והגאולה העתידה קשורות זו בזו, שלכן, ביצי"מ כלולה כבר הגאולה העתידה, ובגאולה העתידה מזכירין יצי"מ, והחילוק ביניהם אינו אלא מהו העיקר ומהו הטפל.

ולכן נאמר "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", "כימי" לשון רבים, שיצי"מ הו"ע אחד שנמשך מזמן יציאת מצרים עד לגאולה העתידה.

אחש"פ תשכ"ו - תר"מ חמ"ו ע' 329

ב

הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו (וחזור וכופל בג' הפסוקים שלאח"ז) יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו, יאמר נא בית אהרן כי לעולם חסדו, יאמר נא יראי ה' כי לעולם חסדו. ומבואר בזה במאמר של רבינו הזקן (בביכ"ל המאמרים מהשנים תקס"ג-ס"ד, שכו"כ מהם לא נדפסו, ואפילו לא נתפרסמו). דמ"ש הודו לה' כי טוב קאי על התורה, דאין טוב אלא אור, כמ"ש וירא אלוקים את האור כי טוב, ואין טוב אלא תורה, שנאמר ותורה אור. ויש להוסיף בזה, שמלבד זה שהתורה היא תורה אור, ואין טוב אלא אור, הרי מצינו שהתורה עצמה נקראת טוב, כמ"ש כי לקח טוב נתתי לכם תורת גו'. אמנם כיון שבתורה ישנם תרי"ג מצוות דאורייתא (כמארז"ל תרי"ג מצוות נאמרו לו למשה, כמ"ש תורה צוה לנו משה מורשה, תורה בגימטריא שית מאה וחד סדי הוי (תרי"א מצוות שצוה לנו משה, ועוד שתים) אנכי ולא יהי לך מפי הגבורה שמענו), ונוסף לזה ישנם גם ז' מצוות דרבנן שתיקנו חכמי ישראל, הנה מ"ש הודו לה' כי טוב (שנוצר ה' לבדו, ולא ישראל), קאי על תרי"ג מצוות דאורייתא שנאמרו לו למשה, ומ"ש יאמר נא ישראל, קאי על ז' מצוות דרבנן, היינו, שגם כנס"י יאמר להמשיך המשכות אור א"ס ע"י ז' מצוות דרבנן שהוסיפו חכמי ישראל. ומש"נ יאמר נא ישראל, יאמרו נא בית אהרן, יאמרו נא יראי ה', הרי זה לפי שכללות העבודה דישאל נחלקת לג' הסוגים שבבנ"י, כהנים לויים וישראלים, וזהו יאמר נא ישראל, ישראלים, יאמרו נא בית אהרן, כהנים, ויאמרו נא יראי ה' קאי על לויים, שעבודתם היא בקו הגבורות, יראה. והיינו, שגם ז' מצוות דרבנן שהוסיפו חכמי ישראל נחלקים לג' הקוין, חסד גבורה תפארת (שדוגמתם בישאל הם ג' הסוגים דכהנים לויים וישראלים), כמו שכללות התורה נחלקת לג' הקוין תורה עבודה וגמ"ח. וכללות ענין הז' מצוות דרבנן שהוסיפו חכמי ישראל הוא כדי שיהי' לעולם חסדו (כפי שממשיך ומסיים בכל ג' הפסוקים הנ"ל כי לעולם חסדו), היינו,

שיהי' חסד העליון מאיר גם למטה מטה באישון לילה. והענין בזה, שז' מצוות דרבנן ניתוספו בזמן בית שני שתקנו חכמי ישראל בראותם שאין גילוי אלקות בכנס"י כ"כ ע"י המצוות דאורייתא, מפני הנפילה שנפלו ממדרגתם, ולא יוכלו להאיר האור בכלי בתומ"צ, לזאת הוסיפו מצוות דרבנן לפי העת והזמן, כמו מצות נר חנוכה בימי חשמונאי, שמצד החושך שהי' בזמן מלחמת היונים, הנה כאשר הי' נצחון החשמונאים תיקנו מצות נר חנוכה, ומגילה בימי מרדכי, מצד החושך דגזירת אחשורוש והמן כו', ונטילת ידים תיקן שלמה, שגם ענין זה הי' מצד ההעלם וההסתר שהי' אז. (ע"כ תוכן המאמר).

.... (ד) וע"פ האמור לעיל שע"ז ז' מצוות דרבנן שהוסיפו חכמי ישראל נמשך אור נעלה יותר מהאור שנמשך ע"י תרי"ג מצוות דאורייתא, יש לומר בדא"פ בפירוש סיום הכתוב (יאמר נא ישראל) כי לעולם חסדו, שהחידוש וההוספה בזה הוא לא רק בהמשכת האור לעולם להאיר למטה יותר (כי לעולם חסדו), אלא גם במעלת האור, שזהו"ע חסדו, חסדו דייקא, חסד שלמעלה מהשתלשלות [כידוע בענין כ"ו כי לעולם חסדו שכנגד כ"ו דורות ראשונים שהיו ניוזנין בחסדו של הקב"ה, דקאי על חסד שלמעלה מהשתלשלות, ששם כחשיכה כאורה], היינו, שבחי' חסדו שנמשך ע"י ז' מצוות דרבנן שהוסיפו חכמי ישראל (שעז"נ יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו) הוא למעלה יותר מבחי' חסדו שנמשך ע"י תרי"ג מצוות דאורייתא (שעז"נ הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו. ועוד חידוש בזה, שעם היות שהאור שנמשך ע"י ז' מצוות דרבנן הוא אור נעלה ביותר, בחי' חסדו שלמעלה מסדר השתלשלות (למעלה גם מבחי' חסדו שנמשך ע"י תרי"ג מצוות דאורייתא), ומצד דרגא זו צ"ל כחשיכה כאורה, מ"מ, נמשך האור לישראל דוקא. וכידוע בענין בקשת משה רבינו שתשרה על ישראל דוקא ולא על אומות העולם, כמ"ש והלא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך וגו', דלכאורה, למה הוצרך לבקשה זו לאחרי שבמ"ת הי' כבר הענין דאתה בחרתנו מכל העמים. אך הענין הוא, שכיון שבזמן הגלות קוב"ה סליק לעילא ולעילא, וההמשכה היא מבחי' המקיף שלמעלה מהשתלשלות, ששם כחשיכה כאורה, לכן יש צורך בבקשה מיוחדת שאעפ"כ יהי' הענין דנפלינו אני ועמך וגו', וזהו גם שי"ג מדה"ר נקראים בשם מדות, דלכאורה, כיון שי"ג מדה"ר נמשכים מבחי' שלמעלה מהשתלשלות [ובפרט שהתגלות י"ג מדה"ר היא לאחרי שחטא העם הזה חטאה גדולה גו', וכדי לתקן פגם זה יש צורך בהמשכה שלמעלה מהשתלשלות דוקא], הרי ענינם הוא בלי גבול, ולמה נקראים בשם מרות, מלשון מדידה. אך הענין הוא, שהגילוי מבחי' שלמעלה מהשתלשלות הוא באופן דכחשיכה כאורה, ולכן צריך להיות בזה ענין של מדידה והגבלה (מדות דייקא), שיומשך למקום הראוי דוקא. וזהו גם החידוש בפסוק יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו, שגם בחי' חסדו שנמשך ע"י ז' מצוות דרבנן, עם היותו בחי' שלמעלה מהשתלשלות ששם כחשיכה כאורה, מ"מ, הרי זה נמשך לישראל דוקא.

ה מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה:

מצודת ציון

המצר. מל' צר ודחק:

מצודת דוד

מן המצר. ר"ל זהו החסד כי כאשר קראתי לו מן המצר והדחק ענה לי
ה' והעמיד אותי במרחב:

ג

העבודה דקבלת עול - שאין לו השגה ועושה רק מצד קבלת עול - היא בבחינת "מן המיצר".
ועז"נ "מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה" - שע"י המיצר דקבלת עול באים להמרחב
דהשגה. ויתירה מזה, שלאח"כ באים לידי השגה והכרה ("מ'דערהערט") את המעלה דקבלת
עול, שמגעת במרחב האמיתי.

שחווהמ"ס תשי"א - תו"מ ח"ב ע' 33

ד

וזהו מן המיצר קראתי י"ה ענני במרחב י"ה, דע"י המיצר דוקא אז הוא קראתי י"ה, דקאי על
הכחות חו"ב שבעצם הנפש, ועי"ז ענני במרחב, בחי' מרחב העצמי, כי ע"י העבודה דדילוג הבאה
מן המיצר (כנ"ל) ממשיכים את העצמות. ולכן במצרים כשהיו ישראל במיצר, היתה אצלם
העבודה דדילוג, שע"י היתה המשכת העצמות שלמעלה מגדר שייכות לעולמות, וכנ"ל אני
ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא שליח אני ולא אחר, דמלאך שרף שליח ואחר הם ד' עולמות
אבי"ע, אבל ביציאת מצרים הנה ע"י העבודה דדילוג מן המיצר היתה המשכת אני שלמעלה
מגדר שייכות לעולמות.

וכן יהי' גם בגאולה העתידה, שהגאולה תהי' מצד העצמות דוקא, שגילוי זה בא ע"י העבודה
דדילוג, הבאה מן המיצר דוקא. וענין זה האבן נשיאי ישראל גענומען אויף זיך, שהי' בהם ענין
המיצר דיסורי הגוף ויסורי הנפש, שע"י מיצר זה יהי' ענני במרחב, גילוי העצמות, שע"י תהי'
הגאולה העתידה שהיא גאולה שלימה שאין אחרי' גלות. דמכיון שהגילוי הוא מן העצמות שאין
שייך בזה שום אחיזה כו', לכן תהי' גאולה שאין אחרי' גלות. ואילו זכינו היתה גם גאולת מצרים
באופן כזה, אבל להיות אשר [לא זכינו], לכן הי' אחרי' גלות, משא"כ בגאולה העתידה כו'.

ד"ה מי מנה ה'תשי"ב - ספ"ה מ' ע' שכא

ה

ועפ"ז יש להוסיף בפירוש "בין המצרים" - לשון רבים:

כאשר ישנו ענין המיצר למטה, הנה "מן המיצר קראתי גו' ענני במרחב", היינו, שע"י המיצר באים לבחי' מרחב העצמי, בלי גבול.

אמנם, בחי' מרחב העצמי נקרא ג"כ בשם מיצר, להיותו בבחינת נקודה שלמעלה מאורך ורוחב וגובה ועומק.

וזהו "בין המצרים" לשון רבים - שהמיצר שלמטה, שהוא מטה מטה ביותר, מתקשר עם המיצר שלמעלה, שהוא גבוה גבוה ביותר, מרחב העצמי.

וענין זה יתגלה כאשר יהפכו ימים אלו לששון ולשמחה, שתמורת "בין המצרים" תהי' "נחלה בלי מצרים", כפי שיתגלה בקרוב ע"י משיח צדקנו.

מסו"מ תשי"ט - תו"מ חכ"ו ע' 152

ו

האמור לעיל קשור גם עם ענינו של ר"ה - "תמליכוני עליכם":

ידוע שההמשכה דר"ה - "תמליכוני עליכם" - היא באופן ד"מן המיצר גו' ענני במרחב גו' וכמבואר בזה, שענין המיצר הוא (לא מצד חטאים, או מצד ענינים גשמיים כו', אלא) בחי' נקודה עצמית שלמעלה מהתפשטות לאורך ורוחב ועומק, ומצד זה נעשה אמיתית ענין ההרחבה - מרחב העצמי - בכל הענינים.

וזהו גם כללות הענין דיפוצו מעינותיך חוצה - שהרי המעיין הוא באופן של טיפה ונקודה (מיצר), ומזה נעשה "מענינותיך" לשון רבים, ובאופן של הפצה (מרחב), ועד שבאים ל"חוצה" ומבטלים את מציאות ה"חוצה" ("אויס חוצה") - שגם שם יורגש ה"מעייין".

וכן הוא גם בלימוד תורת החסידות (כנ"ל סי"ב), שהמיצר והמרחב באים ביחד - כי, מחד גיסא, צריך להיות הלימוד בתכלית הביטול (מיצר), שהרי "לית מחשבה תפיסא בך כלל", וכידוע עד כמה צריכים להזהר בלימוד תורת החסידות שלא להכניס סברות משלו כו', וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר שזהו בבחי' "אשר יעשה פסל ומסכה גו' ושם בסתר" ולאידך גיסא, צריך להיות לימוד החסידות דוקא באופן של הבנה והשגה (מרחב).

ויש לקשר זה גם עם כללות חודש תשרי:

ידוע החילוק שבין חודש ניסן לחודש תשרי, שחודש ניסן נקרא "חודש האביב", שתיבת "אביב" היא לפי סדר אותיות הא"ב, מלמעלה למטה, שזהו הסדר דעבודת הצדיקים; משא"כ חודש תשרי, שהאותיות הם בסדר הפוך: ת' ש' ר', מלמטה למעלה, שזהו הסדר דעבודת התשובה, כמרומוז גם בשם "תשרי", שהוא מלשון "תשרי ותשבוק ותכפר על חובי עמך".

אבל לפעמים מבואר ש"תשרי" הוא אותיות "ישרת", בחי' אור ישר, מלמעלה למטה.

והענין בזה – שאף שבדרך כלל עבודת התשובה אינה באופן ד"תמידיים כסדרם" (שזהו הסדר דעבודת הצדיקים), הנה בחודש תשרי, גם עבודת התשובה שהיא בתנועה של העלאה כו', צריכה לבוא בהתיישבות ובתמידות, וכידוע הפירוש ב"עולת תמיד", שגם העלי' דתשובה צריכה להיות באופן של תמידיות.

ובלשון חז"ל בענין "שוב יום אחד לפני מיתתך, שצריך להיות" כל ימיו בתשובה", והיינו, שכל ימיו (בתמידות) ישנה אצלו תנועת התשובה שהיא "בשעתא חדא וברגעא חדא".

ובכללות הרי זה החיבור דעבודת התשובה עם עבודת הצדיקים, שזהו החידוש של משיח ש"אתא לאתבא צדיקיא בתיובתא", ע"י המשכת וגילוי האור הגנוז כו'.

נצבים תשכ"ג - תו"מ חל"ז ע' 253

ז

ויש להוסיף, שהענין דממעמקים קראתיך גו' שנעשה ע"י הריחוק דמן המיצר גו', הוא ביותר אצל אחינו בני"ה הנתונים בצרה ובשבי', שאצלם נרגש ביותר הענין דמן המיצר קראתי, ועד"מ"ש אדמו"ר האמצעי אודות העני ואביון, שאינו צריך התבוננות כלל, אלא כאשר נזכר על רוב דוחקו בעוני ויסורין בבני חיי ומזוני, אזי יבכה במר נפשו תיכף כו', ועד"ז בנוגע להבכי' על מעמדו ומצבו ברוחניות. וזהו ענין תפלה לעני, כפי שמבאר אדמו"ר מהר"ש טענת העני, שהן אמת שמצד סדר ההשתלשלות באופן דמשפיע ומקבל צריך להיות עשיר ועני, אבל אעפ"כ יש לו תרעומת כו' מדוע הגיע לחלקו שיהי' הוא העני, ומוסיף, שהאמת כן הוא, והעניות שלו הוא מחמת שבסדר השתלשלות צ"ל כן, ולא בחטאו כו'. אמנם, דוקא ע"י המיצר והדוחק כו', נעשה עני במרחב י-ה, בחי' מרחב העצמי. וזהו גם מ"ש תפלה לעני כי יעטוף ולפני הוי' ישפוך שיחו, שתפלת העני ובקשתו היא שיוכל לעמוד לפני המלך עצמו, מבלי להתפעל מכל העשירות שבהיכל המלך ולהסתפק בכך, כי אם להיות יחד עם המלך, בבחי' ישראל ומלכא בלחודוהי. ועד"ז בנוגע לאחינו בני"ה הנמצאים בצרה ובשבי', שמצד המיצר כו', מגעת תפלתם בבחי' העצמות כו', ופועלים אשר מלכות הרשעה בעשן תכלה, ותקויים הבקשה ובכך תן כבוד הוי' לעמך תהלה ליראיך ותקוה טובה לדורשיך ופתחון פה למיחלים לך כו', עד צמיחת קרן לדוד עבדך, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

ד"ה שיר המעלות ממעמקים תשכ"ז - פנה"מ ע' כד

ח

וכאן רואים דבר פלא - שההרחבה דבינה בתורת החסידות היתה בתקופה שבה הי' מצבם הגשמי של בני"ה בדוחק הכי גדול!

מובן וגם פשוט שבהיותם "נשיאים" חיו רבותינו נשיאינו ("זיי האבן מיט-געלעבט") את מעמדם ומצבם הגשמי של בני שבזמנם (כפי שרואים גם בריבוי אגרות הקודש שלהם - שחלקם נדפסו, ומזה מובן גם בנוגע לכל השאר שמאיזה סיכות שתהיינה לא נדפסו), ובענייננו: הדוחק הגשמי שה' אצל בני בזמנו של אדמו"ר האמצעי - בודאי השפיע עליו... ואעפ"כ - או יותר נכון: בגלל זה - הנה דוקא על ידו ה' גילוי תורת החסידות באופן ד"רחובות הנהר" (בערך לגילוי תורת החסידות ע"י אדמו"ר הזקן באופן של נקודות בלבד), היינו שאותם המאמרים של אדמו"ר הזקן - כפי שמודיע אדמו"ר האמצעי בהקדמה לכל ספריו שמאמרים אלו הם מאמריו של אדמו"ר הזקן ("אין כאן רק דברים מלוקטים ומיוסדים על דרכי אור האמת שהאיר לנו אבא מארי הגאון ז"ל) - באו באופן של "רחובות הנהר" וזאת - בזמן של מיצר ודוחק דוקא!

ובלשון הכתוב: "כאשר יענו אותו (עי"ז דוקא) כן ירבה וכן יפרוץ" וכתוב "מן המיצר קראתי גו" (ועי"ז דוקא) ענני במרחב גו".

ועד כדי כך, שמצינו במדרשי חז"ל שהסיבה לכך ששבט לוי ה' "מועט באוכלוסין" (בכמות) היא - לפי ש"לא היו במלאכת שעבוד מצרים", שכן, הענין ד"כן ירבה וכן יפרוץ" אצל כל בני ה' רק עי"ז ש"יענו אותו"!!

כאשר מתבוננים לרגע במשמעות הדברים - הרי זה דבר הכי מבהיל מדובר אודות שבט לוי - המעולה מכל שבטי ישראל, שבט "שהובדל לעבוד את ה' לשרתו ולהורות דרכיו הישירים ומשפטיו הצדיקים לרבים", "עבדיו וחסידיו ברוכי ה'", ולמרות גודל מעלתו - ה' שבט זה "מועט באוכלוסין", ומפני מה - מפני שהמצריים לא עינו אותו!...

עפ"ז יש לבאר גם את דברי חז"ל "כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר":

לכאורה, אינו מובן: מדוע נקט התנא "המקיים את התורה מעוני" דוקא - ומה עם זה שמקיים את התורה כהיותו במצב בינוני (לא עשיר ולא עני), האם לא מגיע לו שכר שיקיים את התורה מעושר?!

והביאור בזה - ע"פ האמור לעיל - שדוקא ע"י מצב של עוני ומיצר באים לעושר ומרחב.

ליל ד' דחה"ס תשמ"ה - תו"מ התוועדיות ח"א ע' 278

ט

און ווי דער צמח צדק איז מבאר דעם פסוק אין מגילת איכה "השיגוה בין המצרים" לשבת (מצד די פנימיות הטוב וואָס איז אין דעם פּאַראַן), אז דורך דער עבודה פון אַ אידן אין דעם "מיצר" למטה, ביז דער "מיצר" פון גלות²¹ ("בין המצרים" כפשוטו) - ווערט "נמשך מלמעלה מן המיצר העליון דלית מחשבה תפיסא בי' כלל".

ובלשון הכתוב - "מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה". דוקא דורך דעם וואָס "מן המיצר קראתי י-ה" ווערט "ענני במרחב י-ה", פון מרחב העצמי למעלה²³.

און גלייך ווי ס'איז דאָ דער "קראתי", ווערט דער "ענני" [ביז נאָכמער - אַז "טרם יקראו ואני אענה"], ע"ד ווי ס'איז מבואר בנוגע צו תקיעת שופר בראש השנה, אַז דאָס וואָס חז"ל זאָגן אז "שנה שהיא רשה בתחלתה מתעשרת בסופה" (ע"ד מן המיצר קראתי גו' ענני במרחב), הויבט זיך אן בסופה פון תק"ש אין סוף גלייך נאך תקיעת שופר (בתחלת השנה).

[ובדוגמא לזה - בכל יום (ובפרט אין די טעג פון "בין המצרים" וואָס יעדער טאָג בפרטיות איז ענלעך צו אַ שנה, אַז בשעת התפלה) "קראתי י-ה" בתחלת כל יום, ווערט גלייך דער "ענני במרחב י-ה" תיכף ומיד].

הערה 21: וראה רד"ה מן המיצר תרע"א ב' פירושים ב"מן המיצר קראתי": (א) ע"י הצעקה מן המיצר והדוחק שצועק במרירות ושפלות עצומה מריחוקו מה' - עבודת התשובה. (ב) ע"י התבוננות איך שכל העולמות הן מקום צר לגבי בחי' אוא"ס, מפני שאינם יכולים להכיל בחי' גילוי אוא"ס, ע"יז נתעורר התעוררות הרצוי לבחי' עצמות אוא"ס ב"ה.

ומסיים שם: "אמנם ביותר הוא (המן המיצר קראתי) בבחי' בצעקה מן המיצר שמן הריחוק כו' (פי' הא' הנ"ל).

הערה 23: וראה ספר השיחות שם הערה 17, ששורש מיצר התחתון הוא במיצר העליון, שלמעלה בחי' "מרחב י"ה", ולכן בכחו להכריח כביכול המשכת ה"מרחב", שיהי' "ענני במרחב י-ה".

ש"פ פינחס ה'תשמ"ט - סה"ש ח"ב ע' 582

יו"ד

ע"פ כל הנ"ל מובן הכח המיוחד שהי' ליעקב בבואו לחרון, שע"י הי' ביכולתו להתגבר על ההעלם של חרון, ועוד יותר - לחבר ולאחד מעלה ומטה, נשמה וגוף, ע"י גילוי העצמות.

והיות שחידוש זה נפעל ע"י הירידה בחרון, לכן העמיד יעקב את י"ב השבטים דוקא בחרון, ועד לאופן ש"מטתו שלימה".

ולהוסיף, שעל-פי הנ"ל מובן דיוק לשון חז"ל "מטתו שלימה" (ולא "תולדותיו" וכיוצא בזה) - גם מלשון וענין "מטה" (תחתון), שגם ה"מטה" (תחתון) בשלימות, ועד יתירה מזה - שגם במצב השכיבה (על המטה), שאז הרי ראשו וגופו ורגלו בהשוואה, הוא מגלה כיצד "מטתו) שלימה" - שלימות גילוי העצמות, המשווה קטן וגדול. ודבר זה נפעל דוקא בחרון (מטה).

ו"מעשה אבות סימן לבנים" - ההשתוות בין חלקו העליון עם חלקו התחתון, באופן שגם ה"מטה" הוא - (בלשון הכתוב בנוגע למשה) "מטה האלקים בידו", שעל-ידו הוא פועל את כל האותות ומופתים בארץ מצרים - מלשון מיצר וגבול, ש"מן המיצר קראתי י"ה", נעשה "ענני במרחב י"ה" - גילוי מרחב העצמי דעצמות ומהות, כיון ששלימות הבירור של המטה נפעלת

דוקא ע"י גילוי העצמות שלמעלה ממעלה ומטה; פשיטות העצמות הקשורה ומאוחדת עם פשיטותו של יהודי, ובלשון הידוע - "ישראל וקוב"ה כולא חד" (כמדובר בארוכה בהתוועדות שלפני זה).

ש"פ ויצא, ט' כסלו תשנ"ב - סה"ש ח"א ע' 144

יא

ויש לקשר זה עם פרשת השבוע - פרשת ויגש:

בפרשת ויגש (שהתחילו ללמוד בשיעורי חת"ת דיום זה, ומתכוננים להמשך הלימוד ביום השלישי ויום החמישי) מדובר אודות ירדתו של יעקב למצרים - שתכליתה ומטרתה (לבטל ויתירה מזה) להפוך את הענינים הבלתי-רצויים **דמצרים** (ע"ד ובדוגמת ההפיכה ד"תרמודאי"), שע"ז נעשית השלימות האמיתית, כמ"ש "מן המיצר קראתי י-ה (ועי"ז) ענני במרחב י-ה", שדוקא ע"י (הפיכת) המיצר ("מצרים" מלשון מיצר) באים למרחב האמיתי.

ועוד ועיקר - שבהתחלת פרשת ויגש מרומזת גם השלימות דהגאולה האמיתית והשלימה (שאו יתהפכו כל הענינים הבלתי-רצויים לקדושה), כידוע - ש"ויגש אליו יהודה" קשור עם **סמיכת גאולה** (יוסף (לתפלה) יהודה) שאסור להפסיק ביניהם, שבוה מרומז שהגאולה באה בסמיכות ממש (ללא הפסק כלל, אפילו לא הפסק דרגע כמימרא) להתפלה שהתפללו זה-עתה: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", ו(עד לסיום התפלה ב) "אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך".

ואז תהי' גם השלימות דיהודה ויוסף ("ויגש אליו יהודה"): השלימות דיהודה - שלעתיד לבוא יהי' יהודה (ולא יוסף) מלך על כל השבטים, גם על שבט יוסף (כמ"ש בהפטרה דפרשת ויגש) והשלימות דיוסף - שלעתיד לבוא "יוסף אדני-י שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל ונפוצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ", ועד שאין צורך ב"ויגש אליו יהודה" (כדי לפדות את בנימין), כיון שנעשה ע"י הקב"ה (עצמות ומהות) לבדו, ש"הוא (הקב"ה) עצמו .. אוהז בידי ממש איש איש ממקומו כענין שנאמר ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל".

בדר"ח טבת, נר ח' דחנוכה תשנ"ב - התוועדויות ח"ב ע' 43

ו יי לי לא אירא מה יעשה לי אדם:

מצודת דוד

ה' לי. כאשר היה ה' לי לעזרה לא אירא ממי כי מה יעשה אדם לי אם ה'
עמדי:

יב

מאשר אני קבלת מכתבה מיום 7.5.8, ואזכירה בתפילה למילוי משאלות לבבה לטובה.

מובן שמוכרחני לקחת עמדה לכתבה שיש מיישהו שיש לו שליטה על נשמת ה' וכו'. הרי זה היפך יסוד בתורתנו הק' תורת חיים, הוראה בחיים, שמבטיחה לכל יהודי, לא עוד אלא לכל אדם, שאם מקיים קשר הדוק עם בורא העולם ומנהיגו ושם מבטחו בה, אזי – כדברי נעים זמירות ישראל – ה' רועי לא אחסר גו' וה' לי ולא אירא גו', ואין למישהו שליטה עליו. וביחד עם זה, תורתנו הנקראת גם כן תורה אור ותורת אמת לפי שהיא מאירה דברי' לאמתתם, אומרת ומדגישה ברור שקשר האמור הוא על ידי הנהגה יומיומית על פי רצונו של הבורא ושמירת מצוותיו שציוונו בתורתו, כפי שהן מרוכזות בשולחן ערוך.

עוד יסוד בתורתנו שאין הקב"ה מבקש אלא לפי כוחו של האדם, זאת אומרת שביד כל אחד ואחת להתנהג על פי רצונו כנ"ל למרות כל מה שהי' בעבר, ואין הדבר תלוי אלא ברצונו והחלטתו האמתיים של האדם. ולא עוד, ולא שהתורה מבטיחה שאפשר לעשות כל זה מתוך שמחה וטוב לבב.

וכיון שואהבת לרעך כלל גדול בתורה, בודאי תשתדל להשפיע על כל אל השאפשר לה להשפיע עליהם שגם הם יסדרו אורח חייהם על פי השו"ע. ודברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם, בפרט כשמלווים בדוגמא חי'.

בברכה להצלחה בכל האמור, ובפרט שזכתה ודרה בארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה.

בברכה לבשורות טובות בכל האמור.

ז יי לי בעזרי ואני אראה בשנאי:

מצודת דוד

ה' לי בעוזרי. כאשר היה ה' לי בעזר עוזרי אז אראה בנקמת שונאי:

יג

וזהו הוי' לי בעוזרי, עוזרי קאי על הניצוצות המתבררים, שהם העוזרים האמיתיים של האדם [וע"ד הידועת בענין כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם, דע"י שהאדם מברר את הניצוצות שבדצ"ח, נמשך לו תוספת כח בעבודתו, שהניצוצות עוזרים ומסייעים לו], ופי' הוי' לי בעוזרי הוא שהניצוצות המתבררים (עוזרי), הגם שענין הבירורים הוא מלמטה למעלה (ענין דעולם), יומשך בהם גילוי שם הוי' שלמעלה מהשתלשלות. וחיבור ב' עינים אלו הוא מהוי' שם העצם. וזהו גם ואני אראה בשונאי, דגם אלו שהם שונאי דוד שהם שונאי הוי', אין צריך לדחותם לגמרי כ"א לברר הניצוצות שבהם, וע"י שמוציאים הניצוצות מהם הנה הרע שבהם מתבטל. ועי"ז באים לראי' באלקות, אראה בשונאי, ראיית אלקות במוחש גם בעיני עולם. וכמו שהי' אצל בעל הגאולה, שגם המנגדים, אף שנשאר במציאותם, הוכרחו (ע"י הניצוצות שבהם) לעשות כפי הכוונה, והי' גילוי אלקות (דלמעלה מהטבע) במוחש (בטבע). ועי"ז המשיך הכח לכל ההולכים באורחותיו להמשיך גילוי אלקות דלמעלה מהטבע בטבע, וזה נעשה הכנה קרובה שתושלם הכוונה דדירה לו ית' בתחתונים, שהתחתונים יהיו דירה לו ית', לו לעצמותו, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

ד"ה הוי' לי בעוזרי ה'תשי"ז - ספה"מ מלוקט ח"ד ע' יג

יד

ישנו המאמר שאמר בעל הגאולה והשמחה בי"ב תמוז תרפ"ז, שמתחיל בפסוק "הוי לי בעוזרי" (שפירושו שדוד ביקש - בשם כל ישראל - שהקב"ה יהי' בין אלו שעוזרים לו), ומתחיל במאמר (כפי שכבר נכתב ונדפס), ש"לשון הפסוק אין לו הבנה כלל לכאורה":

מהו הפירוש שישנם "עוזרי", עוזרים רבים, ובקשת דוד היא שבין כל העוזרים יהי' גם הקב"ה?! והגע עצמך: לאחרי כל אריכות דבריו של דוד במזמורי תהלים, כמו "ה' רועי", עד למזמורי הלל, שגם בהם אומר "ה' לי לא אירא" - אומר דוד שישנם כו"כ שעוזרים לו, ובקשתו היא שגם הקב"ה יהי' בין אלו שעוזרים לו?!

ומבאר במאמר בארוכה ענין זה, ונקודת הדברים היא - ש"עוזרי" קאי על המעשים טובים שהאדם עושה, ובלשון הקבלה: הניצוצות המתבררים, ובפשטות - שהמעשים הטובים שעשה היום בבוקר, אתמול וביום שלפנ"ז, הנה הם עצמם עוזרים לו שיוכל להמשיך לילך בדרך שבה צריך יהודי ללכת, ולהמשיך לעשות דברים אלו, ודוקא באופן ד"מעלין בקודש", במדה גדולה עמוקה ונעלית יותר.

וכפי שרואים בפועל, שכאשר האדם מתרגל בהנהגה מסויימת איזו שתהי', ועאכו"כ כשמדובר אודות הנהגה טובה – ולדוגמא: ליתן לצדקה מהממון שהתייגע עליו, או שבקומו בבוקר, הנה במקום לרוץ מיד לעסקיו להנהיג אותם, יעמוד להתפלל, ולאחרי התפלה קאפיטל תהלים, ואח"כ גם ילמד הלכה (כהפס"ד בשו"ע: "מבית הכנסת לבית המדרש"), וביתניים ישכח אודות העסק ובעיותיו, כאילו אין בעולמו אלא לקיים מ"ש בשו"ע - הרי גם אם בתחילה הי' קשה לו לפעול על עצמו הנהגה זו, הנה כל יום שמתנהג באופן כזה, עוזר לו בנוגע למחרת ומחרתיים, שבהם לא תהי' לו מלחמה קשה כ"כ כמו בימים שלפנ"ו. ובפרט כאשר הנהגה זו נקבעת אצלו באופן שחל על זה גדר הלכתי של "חזקה", שאז נעשה תוקף אחר לגמרי בהנהגה זו.

ובאותיות פשוטות: כאשר אדם מתרגל במשך זמן להנהגה כזו, שבכל הזדמנות שיש אסיפה עבור ענין טוב, ענין של דת, הנה הוא מהראשונים להשתתף בזה, וכאשר צריכים "מתנדב" כדי ליישם ענין של צדק, ענין של יהדות, הנה הוא מאלו שעומדים בשורה הראשונה, והיינו, שלא זו בלבד שאינו מתיירא ואינו מתבייש, אלא הוא מאלו שבחרים לעמוד בראש ולפעול השליחות - אזי נעשה לו קל יותר להמשיך בהנהגה זו; ולא עוד אלא שאפילו הסביבה דוחפת אותו ותובעת ממנו, שכיון שזה כבר משך זמן שמתנהג באופן כזה, הרי זה בודאי דבר פשוט וצודק שצריך להמשיך כן היום, מחר ומחרתיים, ולהראות דוגמא לאחרים.

וזהו הענין ד"עוזרי":

דוד המלך הי' אמנם סבור שלא יצא ידי חובתו במעשים טובים שצריך לעשות, אבל הוא ידע שישנם המעשים הטובים שעשה; ועל זה אמר שמעשים טובים אלו הם "עוזרי", היינו, שכל מעשה טוב שעשה, ועי"ז הציל ניצוץ קדושה, בירר והעלה אותו - הרי זה עוזר לו ומחזק אותו שיוכל להמשיך להתנהג בדרך זו.

אבל בקשתו היתה - שיהי' זה באופן ש"ה' לי בעוזרי":

כאשר אדם עושה מעשים טובים - הנה בזה גופא יכול להתגנב ("אריינכאפן זיך") היצה"ר, שכן, להיותו "אומן" (כלשון הגמרא), הרי הוא מנוסה ויודע כיצד ליישם את עניניו - לקלקל ליהודי ולא להניח לו לעשות מה שצריך, ולכן מתגנב היצה"ר בהענין ד"עוזרי" במעשים הטובים שעושה יהודי, ומערב בהם ענין שאינו לשם שמים - פני' שלא לשמה, והיינו, שמערב בזה ענין שאינו שייך לאלקות ("ה' לי בעוזרי"), אלא ענין של בני אדם, ולדוגמא: ענין של כבוד, ענין של לחץ, כדי לקבל אשראי ("קרעדיט") בבנק, וכיו"ב.

וזהו הבקשה שיהי' "ה' לי בעוזרי", היינו, שבפנימיות של המעשים טובים ("בעוזרי") יהי' אלקות ("ה'"), היינו, שהסביבה לעשיית המעשים טובים היא בגלל שזהו רצונו של הקב"ה.

נתינת הצדקה - היא בגלל שזהו רצונו של הקב"ה. אלא מאי, הוא מקבל כבוד בשביל זה - הנה קבלת הכבוד היא כדי שאשתו תסכים שמחר יתן לצדקה סכום גדול יותר, כיון שמהכבוד נהנית גם היא... ועד"ז כשמקבל אשראי בבנק - שזהו בכדי שהשותף שלו בעסקים ימריץ אותו למחרת להגדיל את הסכום ע"י הוספת מספר "0" (בסופו, לא בתחילתו...), כיון שע"ז יוכל לקבל מהבנק "אשראי" גדול יותר, כך, שזהו לתועלת המסחר!...

אבל, כל זה אינו אלא בנוגע לשותף שהוא אינו-יהודי, או כשצריך לפעול על ה"א-ל זר אשר בקרבך", זה היצה"ר, שאז מתערב בזה ענין דשלא לשמה;

אבל מה שהוא עושה בנוגע לעצמו - הנה אצלו הרי זה לשמה בטהרתו, כדי לקיים את רצונו של הקב"ה, שלכן נתן לו הקב"ה נשמה, "חלק אלקה ממעל ממש", והורידה לגוף, כאן באמריקא, כדי לעשות כאן "ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה".

ובאופן כזה יכול למלא את שליחותו - כיון שיש לו הרבה עוזרים ("עוזרי"), ובאופן ש"ה' לי בעוזרי", שכל דבר טוב, במעשה או בדיבור, הרי עשייתו היא בגלל שזהו רצונו של הקב"ה.

ואז יקויים גם המשך הכתוב - "ואני אראה בשונאי":

"שונאי" - הם כל אלו שלא הניחוהו להתנהג כפי שיהודי צריך להתנהג.

ועז"נ "ואני אראה בשונאי" - שיראה בנקמתם, והנקמה של יהודי היא, - שפלוגי שהי' שונא, יברך אותו, ובלשון חז"ל: "עונה אמן בעל כרחו", ויודה, שאכן עשה דבר טוב להתנהג כפי שיהודי צריך להתנהג - לא רק לא להתבייש, אלא אדרבה - באופן ש"ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך", שעי"ז יראו ממנו ("זיראו ממך") ויכבדו אותו.

וזהו הנצחון הכי גדול והנקמה הכי גדולה: כאשר מבטלים את השונא - הרי זה רק חצי דבר; בתחילה הי' שונא, ועכשיו בטלה מציאותו. אבל כאשר מהפכים את השונא לאוהב, היינו, שלמרות שבתחילה הי' שונא, מסתכלים עתה ורואים שהתחיל להיות אוהב ומסייע כו' - הרי זו הנקמה הכי גדולה בהשונא.

וכפי שראו בפועל בנוגע לבעל הגאולה - שאותם אנשים שאסרו אותו, הושיבוהו במאסר, ועד שגזרו עליו גזר דין מות, הנה הם עצמם שחררו אותו, וציוו שיסע לחירות, ויקח עמו "כלי כסף וכלי זהב ושמלות", כל הענינים השייכים אליו, ועשו זאת באותו תוקף שבו הושיבוהו תחילה במאסר!

ועד"ז במלחמתו של כאו"א מישראל בנוגע לנשמתו שנמצאת ב"מאסר" של הגוף ונפש הבהמית:

מצד הגוף ונה"ב - ללא עבודה ויגיעה - הרי זה כמ"ש בקהלת ש"רוח הבהמה הירודת היא למטה", היינו, שנמשך לענינים תחתונים.

וכידוע תורת הבעש"ט על הפסוק "כי תראה חמור שונאך", שכאשר תעיין בחומר הגוף ("חמור"), תראה שהוא "שונאך", ששונא להיות נמשך השמימה, אלא רצונו להיות למטה דוקא.

והנקמה הכי גדולה שיכולים להינקם ממנו היא - כאשר "עוזב תעזוב עמו", שעובדים את ה' יחד עמו, "בכל לבבך בשני יצריך", היינו, שהן הנשמה והן הגוף (יחד עם כל הנכסים) הולכים בדרך התורה והמצוה וממלאים את שליחותו של הקב"ה, ועד שכולם מכריזים - ללא צורך בדיבור, "אין אומר ואין דברים"; כאשר מסתכלים על הבית ואופן ההנהגה שבו, רואים ש"אין עוד מלבדו", אך ורק אלקות, כפי שנמשך למטה בעוה"ז התחתון למטה מעשרה טפחים, בשמחה ובטוב לבב ובהרחבה.

ח טוב לחסות ביי מבטח באדם:

רש"י

טוב לחסות בה' וגו'. חסיון זה אינו חלף לטון חסיון כל ודבר מועט הוא: **מצטח.** לזכר זריא וסמך חזק ורעפ"כ לחסות בה' טוב מהבטחת בני חלם:

טו

ע"ד ווי חסידות טייטשט דעם פסוק "טוב לחסות בה' מבטוח באדם" - וואס פונ'ם לשון "טוב לחסות בה' מבטוח באדם" איז מובן, אז אויך "בטוח באדם" איז מותר און א דרך בהנהגה, נאר "לחסות בה'" איז בעסער -

אז "בטוח באדם" מיינט אין דעם אדם העליון, בבחי' ממלא כל עלמין, וואס מצד מדריגת ממכ"ע דארף זיך א מענטש משתדל זיין אויף צו מאכן א כלי און לבוש אין דרכי הטבע אין וועלכן עס זאל שורה זיין די ברכת ה': און דעריבער איז "טוב לחסות בה'", בחי' סוכ"ע, וואס מצד דער מדריגה דארף ניט זיין די השתדלות אין דרכי הטבע, נאר "והוא יכלכלך", דער אויבערשטר מאכט אויך די כלי.

יְכָל־גוֹיִם סִבְבוּנֵי בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם:

רש"י

כל גוים סבבוני. מדבר במלחמות גוג ומגוג שכל הגוים יהיו פס, כמו שנאמר 'ואספתי את כל הגוים' אל ירושלים למלחמה: אמילם. אכרית' לשון ימולל ויבש:

מצודת ציון

אמילם. ענין כריתה כמו ימולל ויבש:

מצודת דוד

בשם ה'. ר"ל אבטח בשם ה':

טז

והנה בגאולה העתידה יהי', בכללות, ב' מדריגות, בזמן וגם בנפש. דלעמי הארץ או כמ"ש באגה"ק לערב רב, ובהתחלת זמן הגאולה יהי' כן בכל ישראל, ע"ד מרז"ל אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד ויהי' צורך בחרב כו', אמנם ת"ח וכמ"ש באגה"ק לישראל שאינם מערב רב, ואח"כ יהי' כן בכלל, אשר את רוח הטומאה אעביר מן הארץ לא יצטרכו לחרב, ועז"נ וכתתו חרבותם לאחים גו'. וזהו אומרו רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם, דאף אשר מדבר בלעתיד לבוא, כמ"ש בפתחת המזמור שירו להוי' שיר חדש תהלתו בקהל חסידים וכנ"ל, מ"מ הנה בתחילת זמן הגאולה יהי' צורך בכלי זיין. וע"ז אומר שיהי' רוממות א-ל בגרונם וחרב פיפיות בידם, לעשות נקמה בגוים, שיהיו עוד הגוים קודם שיתבררו לעבדו שכס אחד, וגם ע"ד המבואר בלקו"ת ע"פ כל גוים סבבוני, שהוא גוי אשר בקרבך הגוף ונה"ב, ויצטרכו לחרב פיפיות בידם. ואח"כ בשלימות הגאולה וכתתו חרבותם לאתים גו' ולא ישא גוי אל גוי חרב, כי את רוח הטומאה אעביר מן הארץ, ונתתי שלום בארץ ע"י שר שלום דוד מלך המשיח בהגאולה העתידה, במהרה בימינו.

יז

כאשר יהודי נמצא בזמן הגלות במעמד ומצב ש"כל גוים סבבוני", היינו, שאוה"ע יש להם שליטה עליו - נשאלת השאלה: כיון ש"בנים אתם לה' אלקיכם", איך יתכן שתהי' למישהו שליטה על בניו של מלך מלכי המלכים הקב"ה?!?

והמענה לזה - שהאפשרות לכך היא אך ורק בגלל שהיהודי עצמו גרם זאת עי"ז שהניח שתהי' שליטה ל"אל זר אשר בקרבך", כמבואר בלקו"ת בפירוש הכתוב "כל גוים סבבוני", "שיש בחי' גוים הם הגוף ונפש הבהמית .. והם הם הסובבים ומלבישים את הנפש כו", כך, שעם היות שבפנימיותו נשאר במעמד ומצב ש"אנכי הוי' אלקיך", כחך וחיותך, ולא שייך בזה שינוי ח"ו, מ"מ, הפנימיות היא בכיסוי ובהעלם בהחיצוניות, שזהו המעמד ומצב ד"כל גוים סבבוני".

יֵט פִּתְחוּ־לִי שְׁעָרֵי־צְדָק אָבֹא־בְּכֶם אוֹדֶה יְהוָה:

רש"י

פתחו לי שערי צדק. ואלו הן שערי צדק:

מצודת דוד

פתחו. לזאת פתחו לי שערי בה"מ ואבוא בכם ואודה יה על פדות נפשי:

יח

וממשיך בכתוב ושפטו את העם משפט צדק, והיינו, שכאשר האדם מעמיד שופטים ושוטרים בכל ז' השערים שבו, לשמור ששערים אלו לא ישמשו עבור ענינים של לעו"ז, שאז נקראים שערי צלמות, אלא ישמשו רק עבור עניני קדושה, שאז נקראים שערי צדק, אזי נעשה הענין דנודע בשערים בעלה, שנעשה אצלו הענין דידיעת אלקות כהפירושים והאופנים האמורים לעיל, והיינו, שנמשכים נו"ן שערי בינה, וגם ל"ב נתיבות חכמה, שהו"ע המשכת רצון התחתון וגם רצון העליון, כפי שמסיים בכתובת למען תחי' וירשת את הארץ, דארץ הוא מלשון רצון, דהיינו רצון התחתון וגם רצון העליון.

ד"ה שופטים ושוטרים ה'תשט"ז - ספה"מ ע' רנד

כ זה השער ליי צדיקים יבאו בו:

רש"י

זה השער. של בית המקדש שהוא לה' והלדיקים יבואו בו וסם אורך כי עניתני מן הגלות:

מצודת דוד

זה השער לה'. הלא זה השער של ה' עשוי הוא להיו' צדיקי' באים בו להלל לה' ואבוא בהם גם אני להודו' לה':

יט

ההוראה מהאמור - בנוגע לפועל:

יש לדעת שצריכים ללמוד חסידות. בתורת החסידות הכניסו רבותינו נשיאינו את עצמם ("האבן זיך די רביים אריינגעשטעלט"), ועי"ז אנו מתקשרים אליהם, ועי"ז מקבלים אנו את כל ההמשכות בגשמיות וברוחניות.

בוודאי צריך להיות לימוד גליא דתורה, קיום המצוות, וקיום המצוות בהידור. אבל יש לזכור שתורת החסידות - "דא תרעא לאעלאה", "זה השער להוי'", "שעי"ז מקבלים את כל ההמשכות הנצרכות בגשמיות וברוחניות.

כ"ז אלול תשי"ד - תו"מ חלק י"ב ע' 228

כ

וואס יראת שמים איז "זה השער לה' צדיקים יבואו בו" - דער טויער דורך וועלכן מען גייט אריין אין אלע ענינים פון תומ"צ [ובלשון הזהר: "ודא איהי תרעא לאעלא"].

עשרה בטבת תשל"ח - נדפס בלקו"ש ח"כ ע' 360

כב אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה:

רש"י

אבן מאסו הבונים. עם שהיו ספל בין האומות:

מצודת ציון

פנה. זוית:

מצודת דוד

אבן מאסו. עם כי הייתי אני דוד כמו האבן אשר מאסו הבונים לתתו בבנין עתה אני אבן הניתן בראש הזויות (כי הדרך לתת האבן המשובח ביותר בפנת הכותל להיות נראה משתי הרוחות):

כא

ועד"ז בנדו"ד: מי שהוא בבחי' "ליווע"ר" שמעמידים אותו תחת הקורה או הלבנה התחתונה ביותר, ועובד עבודתו מתוך קבלת עול, אע"פ שאין לו געשמאק בזה - אזי מצליח בהצלחה מופלגה למעלה מדרך הטבע לגמרי, להגבי' את הלבנה התחתונה ביותר, הלבנים התחתונות והלבנים שבינתיים, עד ש"היתה לראש פינה", שפועל עלי' למעלה מעלה ביותר, כי, ע"י עשיית דירה לו ית' בתחתונים פועלים תוספת אור עד לעולם האצילות והעולמות שלמעלה הימנו.

פורים תשט"ו - תר"מ ח"ג ע' 323

כב

ובזה יובן גם מ"ש ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, ושייכותו לסיום הענין, ושבתי בשלום גו' והאבן הזאת גו' יהי' בית אלקים. דהנה כללות העבודת יעקב לאחר יציאתו מבאר שבע לילך לחרן, חרון אף של עולם, היא עבודת הבירורים, שזהו"ע בירור שם ב"ן למעלה משם מ"ה. וזהו מש"נ והאבן הזאת יהי' בית אלקים, דהנה, שם אבן מורה ששרשה משם העולה ב"ן במספרו, ועוד אלף נוספת משם אחר לטעם הידוע ליוצרה (כמ"ש רבינו הזקן בתניא). והיינו שאבן קשור עם כללות הענין דעבודת הבירורים שהו"ע הבירור דשם מ"ה. ועז"נ אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה, היינו, שבזמן הזה שבחי' המלכות רגלי' יורדות מות לברר בירורים בבי"ע, אזי אבן מאסו הבונים, אך לעתיד לבוא בגמר הבירורים תהי' האבן לראש פינה, שזהו"ע העלי' דשם ב"ן למעלה משם מ"ה. וכיון שלעתיד לבוא יתעלה שם ב"ן למעלה משם מ"ה, לכן, האבן הזאת גו'

יהי' בית אלקים. וזהו גם מה שמסיים בכתוב וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך, ב' עישורין, דקאי על ב' הבחינות שבכתר, אריך ועתיק, שיומשכו ויתגלו לעתיד לבוא בבחי' המלכות, שלכן יהי' דוד עבדי נשיא להם לעולם.

ד"ה ויצא יעקב תשכ"ו - ספה"מ ע' נד

כג מאת יי היתה זאת היא נפלאות בעינינו:

רש"י

מאת ה' היתה זאת. כך יאמרו הכל:

מצודת ציון

נפלאות. מכוסה ונעלם כמו והוא פלאי:

מצודת דוד

מאת ה' וגו'. ולא בכח ידינו: היא נפלאות. הדבר ההיא נפלאה היא בעינינו ולא נוכל לדעת איך היתה גאולה שלמה כ"כ מה שלא יורה עליו הטבע:

כג

הערה 123) וחודש ההכנה לשנה הבאה - ה'תשנ"ב, ר"ת "הי' תהא שנת נפלאות בכל", היינו, שה"נפלאות" אינם רק בעינינו פרטיים, אלא "נפלאות בכל", באופן של בלי גבול (ומצד העדר ההגבלה ישנם גם כל העיניים הפרטיים), ועוד וג"ז עיקר, לא רק "נפלאות אראנו" (נ"א) בלשון עתיד, אלא גם "נפלאות בעינינו" (נ"ב), כלשון הכתוב (תהלים קיח, כג) "מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו", שמהללים להקב"ה על נפלאות הגאולה שכבר היו בפועל (בשנת נפלאות אראנו).

שולי הגליון: "נפלאות היא בעינינו ולא נוכל לדעת איך היתה גאולה שלימה כ"כ מה שלא יורה עליו הטבע" (מצו"ד עה"פ).

כד זה היום עשה יי נגילה ונשמחה בו:

מצודת ציון

נגילה. מל' גילה ושמחה:

מצודת דוד

זה היום. יום הגאולה ההיא עשה ה' ולזה נגילה ונשמחה בו כי בוודאי לעולם תהיה לא כמעשה בשר ודם שאינו מתקיים:

כד

וזהו זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו, דע"י השמחה בזה היום (באופן דנגילה ונשמחה בך), מיתוסף עוד יותר בהגאולה, שהיא באופן נעלה עוד יותר מכמו שהיתה בפעם הראשונה (כפי שנמשכה מלמעלה, לפני השמחה). וכיון שבהגאולה די"ב תמוז נגאלו כאו"א מישראל, גם אלו אשר בשם ישראל (רק) יכונה, לכן, גם ההוספה בהגאולה בכל שנה, שנעשית ע"י שמחת הגאולה, היא נמשכת לכאו"א מישראל, להגאל מכל הענינים המונעים ומעכבים לתומ"צ. וע"פ הידוע שכל הגאולות שייכות זל"ז כי כולם גאולה נקראות, יש לומר, דע"י השמחה בחגיגת הגאולה, תהי' הוספה גם בגאולה העתידה, שם נשמחה בו, בו בעצמותו, בביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

ד"ה זה היום תשל"ח - ספה"מ מלוקט ח"ד ע' 10

כה

זה היום עשה ד' ג' - יום הוא אור וגילוי וכמ"ש ויקרא אלקים לאור יום. ובמד"ר איתא יהי אור אלו מעשיהם של צדיקים דהיינו תומ"צ, שבהם ועל ידם מאיר גילוי אלקות בעולם ובשביל זה נק' בשם יום.. זה היום - אור וגילוי של ישועה לעוסקי תורה - עשה הוי' - גילוי דשם הוי' למעלה מן הטבע בטבע הנה ביום זה אנו אומרים אנא ד' הושיעה נא אנא ד' הצליחה נא וכל העוסקים בתורה כי יושעו ויצליחו בעבודתם להשלים הכונה האמיתית להיות ונגלה כבוד ד' בעולם זה שיהי' מכון לשבתו ית'.

היום יום חלק שני - רשימת היומן ע' תסח

כו בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יי בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי:

רש"י

ברוך הבא בשם ה'. יאמרו למציאי הזכורי' ולעולי הרגלים: ברכנוכם. ברכנו אתכם:

מצודת דוד

ברוך הבא. ברוך יהיה הבא לבית המקדש להקריב קרבנות בעבור שם ה' ברכנוכם. ברכנו אתכם בברכה הבאה מבית ה' ר"ל מהשוכן בה:

כו

והנה, כללות עניו האחדות אצל בני"י - מודגש ביותר כאשר כו"כ מבני"י מתאספים יחדיו, כמובן בפשטות.

ואז - "פותחין בברכה" (כמנהג ישראל): "ברוך הבא בשם ה' ברכנוכם מבית ה'".

והנה, בפסוק זה ("ברוך הבא גו") מודגש גם ענין ומעלת האחדות (כדלקמן) - כפי שנתבאר גם בהתוועדות דער"ה בשנה שעברה [ולהעיר, שמכיון שערב ר"ה הוא הכנה לר"ה, נמצא, שבזה גופא שמזכירים עניו שדובר אודותיו בער"ה העבר, מודגש הקשר דסיום השנה עם התחלתה (ר"ה תשמ"ג, וההכנה לזה בער"ה)]:

התחלת הפסוק היא - "ברוך הבא", לשון יחיד, וסיומו - "ברוכנוכם", לשון רבים.

והענין בזה:

לכל לראש ישנה מציאותו של יהודי בתור יחיד, ולמעלה מזה - כאשר מצטרף ומתאחד עם כו"כ מישראל (לשון רבים), "ברוב עם".

וענין זה ("ברוב עם") הוא נעלה כל כך - עד שע"י נפעל הוספה ושלימות אצל ה"מלך", ואצלו גופא - ב"הדרת מלך".

כלומר: אף שהמלך הוא "אחד", ולמעלה מזה - בחי' "יחיד", עד לתכלית הפשיטות - אעפ"כ, מציאותם של הרבים, "רוב עם", פועלת עילוי ושלימות ב"הדרת מלך", ועד כדי כך, שכל יחיד ויחיד שמצטרף ל"רוב עם", [גם כאשר הי' כבר "רוב עם" לפני שהצטרף אליהם] הרי הוא מוסיף ב"רוב עם", ועי"ז מוסיף הוא ב"הדרת מלך". וכפי שמצינו בהלכה בכמה ענינים שבהם מודגש הענין ד"ברוב עם הדרת מלך" - שגם כאשר ישנם כבר עשרה או מאה או אלף ורבה, צריך

היחיד להצטרף אליהם (לא רק לשם התועלת הפרטית שלו, כי אם) כדי להוסיף עילויי ושלימות ב"רוב עם", ועי"ז - עילויי ושלימות ב"הדרת מלך".

וזאת - גם כאשר מדובר אודות "רוב עם", מלשון עוממות, אעפ"כ, מפני גודל מעלת האחדות פועלים הם הוספה ב"הדרת מלך".

בסגנון אחר - ובעומק יותר:

כל יהודי הוא מציאות שלימה בפ"ע, כמ"ש "תמים תהי' עם ה' אלקיך" - שזהו ציווי על כל יחיד ויחיד מישראל; אבל ישנה תמימות ושלימות נעלית יותר באין ערוך - כפי שמציאותו היא בשרשה ומקורה, ששם - "כולן מתאימות ואב אחד לכולנה".

ועי"ז נפעל עילויי ושלימות נעלית יותר בברכתו של הקב"ה - כמבואר בענין "ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך", שע"י הענין ד"כולנו כאחד", נפעל עילויי ושלימות בהמשכת ברכתיו של הקב"ה - "ברכנו אבינו באור פניך" (תניא פל"ב).

וברכה זו נמשכת משם הוי' - "ברכנוכם מבית הוי'", שבזה מודגש ענין האחדות, כידוע ש"הוי'" הוא מלשון מהוה, ובאופן דהי' הוה ויהי' כאחד.

ליל ערב ראש השנה תשמ"ג - התוועדויות ח"ד ע' 2062

כז

והנה, המשכת ברכה זו היא - "ברוך הבא בשם ה' ברכנוכם מבית ה'":

לכאורה, יכולים לשאול: מניין נלקחת הוודאות לומר באופן גלוי ובריש גלוי ולהבטיח ליחיד "ברוך הבא גר ברכנוכם"?

והמענה לזה - "בשם ה' .. מבית ה'": אמירה זו ("ברוך הבא גו'") אינה אמירתו של האדם, כי אם מה שאומר את דבריו של הקב"ה. שצוה לברך ולומר זאת כאשר פוגשים יהודי, ובפרט - כאשר הפגישה היא כדי לקבל החלטות טובות בנוגע למילוי רצון ה'.

ומדייק בכתוב - "בשם הוי' .. מבית הוי'", שם הוי' דוקא:

הפירוש דשם הוי' הוא - כמבואר בשו"ע או"ח בתחלתו בפירוש השמות - הי' הוה ויהי' כאחד. וכן - הוי' מלשון מהוה.

....ובעניננו: הברכה "ברוך הבא גו' ברכנוכם", הן הברכה בתור יחיד והן הברכה בתור חלק מהציבור כולו - נמשכת משם הוי' דוקא, "ברוך הבא בשם הוי' ברכנוכם מבית הוי'". והרי מובן בפשטות גודל העילויי בברכה שנמשכת משם הוי'.

כת

עפ"ז יש להוסיף ולבאר את שינוי הלשון "ברכנוכם מבית הוי" - דלא כמ"ש בהתחלת הפסוק "ברוך הבא בשם הוי":

הדיוק דהמשכת הברכה משם הוי' ("ברוך הבא בשם הוי'") דוקא, הוא - ע"ד הידוע שענין המלוכה הוא ע"י שמו של המלך, היינו, ששמו של המלך נקרא על כל בני המדינה, ודוגמתו במלכות דלמעלה - שם הוי', ולכן, גם המשכת הברכה (ע"ד הרגיל) היא "בשם הוי'".

ולמעלה מזה - המשכת הברכה ("ברכנוכם") "מבית הוי'".

"בית הוי" פירושו - דירה לו ית', שזוהי שלימות עבודתם של ישראל - לעשות לו ית' דירה בתחתונים, שע"ז מתגלה אמיתת הענין ד"גדול הוי'" - גדולתו העצמית של הקב"ה.

ומכיון ששלימות הדירה בתחתונים (שהעולם כולו יהי' דירה לו ית') נעשית בצירוף עבודתם של כל ישראל ("קהל גדול"), לכן, כאשר רבים מישראל ("קהל גדול") מצטרפים יחדיו כדי להתחזק ("איש את רעהו יעזורו") בכל עניני תומ"צ, שכללותם עשיית דירה לו ית' בתחתונים - אזי ההוספה בהמשכת הברכה היא "מבית ה'", מבחי' גדולתו העצמית ("גדול הוי'") שבאה לידי גילוי במילוי הכוונה דעשיית הדירה לו ית', "בית הוי'".

ואין מקרא יוצא מידי פשוטו:

"ברוך הבא בשם ה'" - המשכת ברכתו של הקב"ה לכאו"א מישראל בכל המצטרך לו, ומכיון שהקב"ה בראו באופן שצריך "בני חיי ומזוני" - נותן לו הקב"ה כל ענינים אלו, ובאופן ד"רויחי" - שהרי "כל הנותן בעיני יפה נותן".

ובפרט שנתניה זו צריכה להיות לפי ערך נכסיו של הנותן (הקב"ה) - ובמכש"כ וק"ו: אפילו צדקה צריכה להיות לפי ערך נכסיו של הנותן, ועאכו"כ בנדוד"ד, שמכיון שבנ"י הם בניו של הקב"ה, חייב (לא רק בתורת צדקה) הקב"ה, האב, לתת להם את כל צרכיהם,

ולא עוד, אלא לתת זאת מתוך אהבה אמיתית, עד לאהבה עצמית - כאהבת האב אל הבן, כמבואר בתורת המגיד בהתחלת שני ספריו.

ונוסף לזה - "ברכנוכם מבית ה'":

כאשר כו"כ מבני" מצטרפים יחדיו, באופן ד"איש את רעהו יעזורו", מכיון שכל יהודי מתייחס לחבירו כמו לאח אהוב - נעשים כולם ל"משפחה אחת", ויתירה מזה: "קהל" אחד, "קהל גדול", אשר בו שורה "גדול הוי'" -

אזי פועלים הוספה בהמשכת כל ברכתיו של הקב"ה - הוספה באופן של גדלות, בכל פרטי הענינים בבני חיי ומזוני רויחי, ובכולם רויחי.

בזא-ל יי ויאר לנו אסרו חג בעבתים עד קרנות המזבח

רש"י

אסרו חג בעבותים. הזכחים והחגיגות שהיו נקיים וזדוקין ממוס קוסרין זכרעי מטותיהם עד שיביאום לעזרה בקרנות המזבח, ויש לפתור כל סוף המזמור הזה מלא חמות כי אחיה זדוד עלמו: (יח) יסור יסרני יה. על מעשה זה שזע זיסורין כגון תחת הכבשה יסלם ארבעתים ששה חדשים לטרע דוד ולמות לא נתנני. שנאמר גם ה' העביר חטאתך לא תמות (סס): (ט) פתחו לי שערי צדק. ואלו הן שערי צדק אותם השערים של בתי כנסיות ומדרשות אשר הם לה' והלדיקים באים בהם: (כא) אודך כי עניתני. מכאן ואילך אמר דוד וסמואל ויסי ואחי דוד כמו שפורש זערי פסחים מי שאמר זה לא אמר זה:

מצודת ציון

אסרו. קשרו: חג. הקרבן נקרא חג על כי רוב הקרבנות באים בחג: בעבותים. בחבלי עבות: קרנות. הם הבליטות שבראש המזבח:

מצודת דוד

א-ל ה'. ה' הוא חזק ואמיץ והוא האיר לנו לזאת אסרו הקרבן בעבותות להיות נשמר עד יבוא זמן השחיטה לתת הדם על קרנות המזבח (כי עיקר הקרבן זריקת הדם):

כט

הערה 95: וקשר זה הוא - "עד קרנות המזבח". הביאור בזה ע"ד הקבלה - ראה שעה"כ ענין אסרו חג. פע"ח שער מקרא קודש פ"ו. מ"ח מס' שארית הפסח פ"ג. תורת לוי"צ ס"ע רכו ואילך.

ועוד י"ל (בהדיוק "קרנות המזבח", ולא "מזבח" סתם) - ע"פ פנימיות הענין [כי בפשטות הפירוש בזה הוא דקאי על זריקת הדם על קרנות המזבח, "כי עיקר הקרבן זריקת הדם" (מצו"ד עה"ח שם)], - ע"פ המבואר בכ"מ (רשב"א) (הובא בעין יעקב חולין ס, א). הובא ונתבאר באוה"ת ג"ך ח"א קמ ואילך. ח"ב ע' א'עט. המשך תער"ב ח"ג ס"ע א'שא) שקרן הוא כח עצם של כל דבר, ובנדו"ד (קרנות המזבח) - עצם של המזבח, שענינו (קרנות מלשון) קירוב (ספר הבהיר

סי' מו (קט). וראה זח"ג ה, א. של"ה ריא, ב. פע"ח שער התפלה פ"ה) האדם עד רזא דא"ס (ראה זח"ב רלט, ב. ח"ג כו, ב. ועוד).

ב' דחגה"ש תשמ"ו - תר"מ חלק כ"ח ע' 251 הערה 95

ל

וכמובן גם מהמבואר בהמשך המאמר (לאחרי המשל דמלך בשדה) דשם א-ל הוא ראשית כל הי"ג מדות ומקורן וכללותן. וענין שם א-ל הוא אור א"ס ב"ה ממש, כמ"ש א-ל הוי' ויאר לנו, דאור הוא כמו העצם [וכמבואר בכ"מ החילוק בין אור לשפע, דשפע הוא שהמשפיע מצמצם עצמו לפי"ע המקבל, ואור הוא מעין המאור]. ובכל אחד מישראל מאיר גילוי זה, ויתירה מזו שהגילוי דשם א-ל שבכ"א מישראל הוא השר והמושל שבקרבו, דישראל הוא אותיות יו"ד שר א-ל. וזהו שהביטול לאלקות שבכל אחד מישראל הוא ביטול שלמעלה מטעם ודעת, כי בישראל הוא גילוי אור א"ס ב"ה עצמו ממש שלמעלה מהשתלשלות. וע"י הגילוי די"ג מדות הרחמים (שבאלול) שראשיתן ומקורן וכללותן הוא א-ל, מתעורר ומתגלה בחינת א-ל שבכל אחד מישראל.

ד"ה אני לדודי תשכ"ו - סה"מ מלוקט ח"ד ע' שסג

לא

וכדיוק לשון הכתוב "אסרו חג בעבותים", שמורה על הקשר החזק ("בעבותים") של יום זה עם החג; וסימא דקרא "עד קרנות המזבח" - קרנות המזבח דביהמ"ק השלישי.

י"ד תמוז תנש"א - התועדויות ח"ד ע' 24

לב

ובהקדם הביאור בהפירוש ד"אסרו חג" - ע"ש הפסוק "אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח": הפירוש הפשוט - "אסרו (לשון קשירה) הקרבן (ש"נקרא חג על כי רוב הקרבנות באים בחג") בעבותות להיות נשמר עד יבוא זמן השחיטה לתת הדם על קרנות המזבח (כי עיקר הקרבן זריקת הדם), (כשיאיר היום) כמ"ש בהתחלת הפסוק "ויאר לנו"), כי בבוקר יובאו הזבחים".

ודרשת חז"ל - "כל העושה איסור (פי' אגודה) לחג באכילה ושתי', דהיינו שמרבה קצת באכילה ושתי' ביום שלאחר החג ועושהו טפל לחג, מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, שנאמר אסרו חג בעבותים (פי' בהמות עבות ושמינות) עד קרנות המזבח".

ופירוש נוסף בדרשת חז"ל (ששייך במיוחד לחג הסוכות שסיימו וחותמו בשמע"צ ושמח"ת) –
"כל הנוטל לולב באגודו והדס בעבותו מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן,
שנאמר אסרו (אגודה של לולב) חג בעבותים (בהדס שהוא עבות של ג' בדים קליעה) עד קרנות
המזבח" (כמתן דמים שבקרנות המזבח).

יום שמח"ת תשנ"ב - התוועדויות ח"א ע' 166

מפתח תורת כ"ק אדמו"ר

.

פרק קי"ח

מפתח על סדר הפסוקים

א הודו ליי כי טוב פי לעולם חסדו: ב יאמר נא ישראל פי לעולם חסדו: ג
יאמרו נא בית אהרן פי לעולם חסדו: ד יאמרו נא יראי יי פי לעולם
חסדו:

ד"ה תקעו דש"פ נצבים תשח"י - ספה"מ ע' שיב (ד' אופנים בהחסד דהוי' כנגד ד' אותיות
דשם הוי')

ד"ה הודו לה' תשכ"ב - ספה"מ ע' קטז (ביאור בכללות הפסוק)

[וארא תשכ"ב - מאמר כעין שיחה - כנ"ל במאמרים (ד"ה הודו לה')]

אחש"פ תשכ"ו - תו"מ חמ"ע 330 (ימין ה' גו' - ב"פ ימין) דלא כיצ"מ שהיתה ביד חזקה
ובזרוע נטויה, אנא ה' - לא רק הושיעה אלא גם הצליחה נא, הודו לה' כי טוב - ד"פ - כל סדר
השתלשלות)

[ש"פ מצורע תשל"ו - שיחו"ק ח"ב ע' 15 (כי לעולם חסדו - חסד למעלה ממדידה
והגבלה)]

אחש"פ תשמ"מ - שיחו"ק ח"ב ע' כז (חסדו של הקב"ה נמשך ב"כ"י" - דברים גשמיים)

ה מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה:

ד"ה מי מנה ה' תשי"ב - ספה"מ ע' שכא (מן המיצר קראתי - כשהאדם במצב של מיצר אז -
קראתי - לשון תפילה, ודוקא לשון י-ה)

ד"ה מים רבים תשי"ז - סה"מ מלוקט ח"א ע' שכז, של (ע"י הקריאה מן המיצר - רעש בענני
עוה"ז הגשמי - ענני במרחב - כלים רחבים לקבל הבל"ג)

ד"ה ואתה ברחמיך הרבים תשי"ז - ספה"מ ע' צה (ע"י ההתבוננות בשפל המצב - ענני
במרחב)

ד"ה באתי לגני תשי"ז - סה"מ ע' כקג (ע"י העבודה בגלות - מיצר - פועלים הגילויים
דלעת"ל)

ד"ה עשר תעשר תשי"ט - ספה"מ ע' רנו (המשכת מרחב העצמי שלמעלה מבינה הוא ע"י
מיצר דמלכות דוקא - ע"ד בע"ת)

ד"הויהי בשלח פרעה תשכ"א - ספה"מ ע' צג (דוקא ע"י המיצר נעשה עילוי גדול יותר)

ד"ה כל המועדים בטלים חוץ מפורים תשכ"א - ספה"מ ע' קכט (מרחב באה ע"י המיצר ע"ד מעלת הבע"ת, התבוננות במיצר מברר הרע)

ד"ה מן המצר תשכ"ו - ספה"מ ע' ג (ביאור בכללות הפסוק)

ד"ה שיר המעלות ממעמקים תשכ"ז - ספה"מ ע' כד (מן המיצר גופא יתעורר ברצוא, ענין זה הוא בפרט אצל אהב"י הנתונים בצרה ובשבי')

ד"הוהי' ביום ההוא יום ב' דר"ה ה'תשכ"ח - ספה"מ מלוקט ח"א ע' יג - סעיף ה (ע"י הצעקה מן המיצר - ענני במרחב י-ה - כמו קול שופר)

ד"הוהי' ביום ההוא ה'תשכ"ח ש"פ האזינו, שבת תשובה - ספה"מ ע' טו ואילך (המשך להנ"ל (במאמר יום ב' דר"ה))

ד"ה והנה פרח תשל"ד - ספה"מ ע' 164 ק"ה והנה בשביל להיות ואילך (מן המיצר קראתי - בעת המיצר והלחץ כשהאדם הוא ביסורים גדולים, אזי הקריאה היא לי-ה שלמעלה מסדר ההשתלשלות, שהולך בבטחון ואינו מתפעל)

ד"ה השם נפשנו תשל"ד - ספה"מ ע' 167 ק"ה ולהבין כל זה ואילך (המשך להנ"ל (ד"ה והנה (פרח)

ד"ה מן המצר תשל"ח - ספה"מ ע' ג (ביאור בכללות הפסוק)

ד"ה והנה פרח תשמ"ה - התוועדויות ח"ד ע' 2353 (הקריאה מן המיצר מביאה להמרחב האמיתי)

שחיהמ"ס תשי"א - תו"מ ח"ב ע' 33 (ע"י מיצר - קב"ע - מגיעים להמרחב העצמי)

האזינו תשי"ד - תו"מ ח"ב ע' 85 (ע"י העבודה מן המיצר יבוא סו"ס להענני במרחב)

ש"פ מטו"מ תשי"ט - תו"מ חכ"ו ע' 152 (מרחב העצמי למעלה מגובה רוחב אורך עומק נקרא ג"כ מיצר וחיבור שלהם הו"ע המרחב האמיתי)

ש"פ נצבים תשכ"ג - תו"מ חל"ז ע' 253 (המיצר עצמו הוא למעלה מגובה רוחב אורך עומק ודוקא ע"י נעשה המרחב האמיתי)

ש"פ האזינו תשכ"ד - תו"מ חל"ח ע' 25 (כל שהקריאה היא מן המיצר יותר - נעשה הענני יותר)

- ב' דר"ה תשכ"ו - תו"מ חמ"ה ע' 16 (יציאה מן המיצר אל המרחב - מיד לאחר התקיעות)
- ש"פ האיזנו, שבת תשובה, ה'תשכ"ח - תו"מ חנ"א ע' 35 (יוצאים ידי המיצר בגשמיות ע"י שיש לו כל טוב ואעפ"כ מכיר שאינו שלו)
- י"ג תשרי תשל"ג - שיחו"ק ח"א ע' 57 (מן המיצר קראתי - נעשה המרחב וכפי השגות די-ה, כפי שרואים בשופר כפשוטו, ההוראה במעגל השנה)
- ש"פ נצבים תשמ"א - שיחו"ק ח"ד ע' 738 (ע"י הביטול דמן המיצר - נעשה חד עם בחי' התנשאות העצמי)
- ליל כ"ט אלול תשמ"א - שיחו"ק ח"ד ע' 763 (המשכה מהתנשאות העצמי - מרחב י-ה - פועל בכל ענייני האדם)
- ערב יו"כ תשמ"ב - נדפס בלקו"ש חכ"ד ע' 566 (ההמשכה באור פניך מרחיב הכלים של האדם עד לענני במרחב - מרחב העצמי)
- ליל ד' דחה"ס תשמ"ה - תו"מ התוועדיות ח"א ע' 278 (ה"מרחב" של תורת החסידות היתה בזמן של "מיצר" דוקא (וההמשך - שבנ"י צועקים "עד מתי?!") שיהי' כבר ענין ה"מרחב")
- ליל י"ג תשרי תשמ"ה - התוועדיות ח"א ע' 189 ("מיצר" הו"ע הנקודה - שאין לה או"ר - ונקודה זו מתפשטת ובאה באופן ד"מרחב" העצמי)
- ש"פ קרח, ג' תמוז תשמ"ה - התוועדיות ח"ד ע' 2381 (יתגלה בבין המיצרים ענין המרחב)
- ש"פ פינחס תשמ"ח - סה"ש ח"ב ע' 540 הערה 17 ושוה"ג (זה שע"י ההתבוננות שכל העולמות הם כמיצר נמשך מהמיצר העליון הוא מפני ששרשו הוא במיצר העליון)
- ש"פ פינחס ה'תשמ"ט - סה"ש ח"ב ע' 582 (ע"י העבודה במיצר - גלות - נמשך למעלה מהמרחב, והמרחב נמשך תומ"י לאחרי הקראתי), הערה 21 (ב' פירושים במן המיצר מכ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע), הערה 23 (שרש המיצר הוא למעלה מהמרחב), הערה 28 (מיצר ומרחב - בענין שופר ותק"ש)
- ש"פ פוצא, ט' כסלו תשנ"ב - סה"ש ח"א ע' 145 (ע"י גילוי העצמות נעשה מן המיצר קראתי - לענני במרחב)
- בדר"ח טבת, נר ח' דחנוכה תשנ"ב - התוועדיות ח"ב ע' 43 (הפיחת הענינים דמצרים הוא ע"ד מן המיצר - שע"י המיצר באים להמרחב האמיתי)
- לקו"ש ח"ט ע' 204 (ע"י תשובה - שהו"ע המיצר - מגיעים להעצמות או"ס מבלי להתבטל במציאות)

לקו"ש חל"ח ע' 124 (בין המיצרים הו"ע מן המיצר המביא להמרחב - י-ה, מן המיצר קראתי מגיע לגובה האמיתי - מרחב)

ו יי לי לא אירא מה-יעשה לי אדם:

מכתב ב' תמוז תשד"מ - לקו"ש חל"ח ע' 170 (אם מקיים קשר עם הקב"ה - ה' לי ולא אירא - לא שייך שיש למישהו שליטה על אדם)

ז יי לי בעוזרי ואני אראה בשנאי:

ד"ה הוי' לי בעוזרי ה'תשי"ז - ספה"מ מלוקט ח"ד ע' יג (ביאור בכללות הפסוק)

ד"ה ברוך הגומל תשכ"ו - ספה"מ ע' רעח (רק הוא ית' לבדו עוזר להאדם)

ד"ה הוי' לי בעוזרי תשמ"א - ספה"מ ע' 283 (ביאור בכללות הפסוק)

ד"ה עשרה שיושבין ה'תשמ"ב - סה"מ מלוקט ח"ד ע' צ (הוי' לי בעוזרי - שע"י בירור הניצוצות נמשך גילוי שם הוי' בפנימיות - ואני אראה בשונאי - בירור הניצוצות שבגקה"ט ודברי הרשות (שונאי) ועי"ז נשלמת הכוונה דדירה בתחתונים)

י"ג תמוז תשכ"ב - תו"מ חל"ד ע' 129 (העוזרים האמיתיים של האדם הוא הבירורים המתבררים)

י"ב תמוז תשכ"ה - תו"מ חמ"ד ע' 86 (הבקשה היא שהמצות תהי' בעוזרי - בפנימיות, אראה בשונאי - שהשונאים יהפכו לאלקות)

י"ב תמוז תשכ"ו - תו"מ חמ"ז ע' 152 (אף שיש, עוזרי צריך לידע ש"ה' לי", "ואני אראה בשונאי" - דוקא ללמוד הוראה מזה)

ש"פ חוקת בלק תשל"ב - שיהו"ק ח"ב ע' 365 (הוי' לי בעוזרי - עוזרי - ל' רבים הו"ע תו"מ שמסייע להאדם)

לקו"ש חכ"ח ע' 149 (ביאור בתחילת מאמר ד"ה הוי' לי בעוזרי תרפ"ז ש"אין עוד מלבדו ורק הוא לבדו עוזר לו בכל אשר לו". והשייכות להפלא שלא אירע שום היזק כו' לכל המשתדלים בעד חופשת אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע)

ט טוב לחסות ביי מפטח בנדיבים:

לקו"ש חי"ח ע' 294 (טוב לחסות בה' - בלי צורך בכלי ע"פ טבע - מבטח בנדיבים - עשיית כלי ע"פ טבע)

י כָּל-גוֹיִם סִבְבוּנֵי בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילֵם:

ד"ה הללוי' ה'תשט"ז - ספה"מ ע' רלה (כל גויים סבבוני - הגוי אשר בקרבך)

אחש"פ תשי"ז - תו"מ חי"ט ע' 299 (כשכל גויים סבבוני - מצד היצה"ר (על היצ"ט) - אזי יכול להרגיש שכל גויים סבבוני מצד אוה"ע)

יט פִּתְחוּ-לִי שַׁעֲרֵי-צְדָק אָבֵא-בָם אוֹדָה יְה:

ד"ה שופטים ושוטרים ה'תשט"ז - ספה"מ ע' רנד (שערי צדק - כשאדם משתמש בז' שערים שלו עבור עניני קדושה)

כ זֶה-הַשַּׁעַר לִי צִדִּיקִים יבאו בו:

כ"ז אלול תשי"ד - תו"מ חלק י"ב ע' 228 (ע"י לימוד החסידות - שהוא השער להוי' - מקבלים כל ההמשכות)

עשרה בטבת תשל"ח - נדפס בלקו"ש ח"כ ע' 360 (זה השער לה' - יר"ש הוא השער שע"י באים לשאר עניני תו"מ)

כב אָבֵן מְאִסוּ הַבּוֹנִים הֵיְתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה:

ד"ה ויצא יעקב תשכ"ו - ספה"מ ע' נד (אבן מאסו הבונים - בזמן הזה שמלכות יורדת לבי"ע, אבל לע"ל - היתה לראש פינה)

פורים תשט"ז - תו"מ חי"ג ע' 323 (ע"י קב"ע מלמטה מטה מגיעים למעלה מעלה - היתה לראש פינה)

מכתב י"ג סיון תשט"ו - חי"א ע' קנו (ראש פינה הו"ע כתר שם טוב)

כג מֵאֵת יי הֵיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאֵת בְּעֵינֵינוּ:

ואתחנן תנש"א - סה"ש ח"ב ע' 747 הערה 123 ובשוה"ג (מעלת תשנ"ב על תשנ"א היא בזה שהנפלאות היא בעינינו - מאת ה' היתה זאת)

כד זֶה-הַיּוֹם עָשָׂה יי נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בו:

קובץ י"א ניסן - שנת הקי"ח

ד"ה זה היום תשל"ח - ספה"מ מלוקט ח"ד ע' סו (ביאור בכללות הפסוק)

היום יום חלק שני - רשימת היומן ע' תסח

כו ברוך הבא בשם יי ברכנוכם מבית יי:

כ"ט אלול תשמ"ב - התוועדות ח"ד ע' 2280 (ברוך הבא בשם ה' - ברכה והשכה מבחי' הוי' ומעלה יתירה שהדיבור הוא ע"י אדם דוקא)

פורים תשמ"ג - התוועדות ח"ב ע' 1068 (שלימות ענין הברכה כשנמשך בדברים גשמיים ועל כל השנה)

ליל ערב ראש השנה תשמ"ג - התוועדות ח"ד ע' 2062 (כל יהודי הוא שלם בפ"ע - אבל דוקא ברוב עם - ברכנו אבינו).

ו' תשרי תשד"מ - התוועדות ח"א ע' 95 (ברוך הבא - ל' יחיד, ברכנוכם - ל' רבים: היחיד נעשה מיד רבים)

י"ב תמוז תשד"מ - התוועדות ח"ד ע' 2161 (ברוך הבא - דבריו של הקב"ה, דוקא שם הוי' - ברכה גדולה ביותר)

י"א ניסן תשמ"ה - התוועדות ח"ג ע' 1686 (ברוך הבא - ל' יחיד - בשם ה', ברכנוכם - ל' רבים - גדלות - דירה בתחתונים - מבית ה')

י"ב תמוז תשמ"ה - התוועדות ח"ד ע' 2435 (יחיד מתברך בברכות מיוחדות - ברוך הבא, ברכנוכם - כל יהודי חלק מהכלל)

כו א- ל יי ויאָר לָנו אֶסְרוּ חַג בְּעֵבְתֵימָּם עַד קָרְנוֹת הַמְזֻבָּח:

ד"ה אני לדודי תשכ"ו - סה"מ מלוקט ח"ד ע' שסג (א-ל הוי' ויאָר לָנו - אור הוא כמו העצם)

ש"פ נצבים - וילך תשכ"ב - תו"מ חל"ד ע' 299 (היציאה לשדה באלול הוא להקביל בחי' א-ל הוי' ויאָר לָנו)

ב' דחה"ש ה' תשמ"ו - נדפס בלקו"ש חכ"ח ע' 251 הערה 95 (עד קרנות המזבח - עד עצם המזבח שעניינו קרבן מלשון קירוב)

י"ד תמוז תנש"א - התוועדות ח"ד ע' 24 (אסרו חג בעבותים - הקשר החזק בין החג לאסרו חג)

יום שמח"ת תשנ"ב - התוועד דורות ח"א ע' 166 (אסרו חג בעבותים - בפשטות - שיכול להקריב קרבן באסרו חג, אבל מד"ס החידוש הוא גם בנוגע לזמן - שהקדושה נמשך לאסרו חג)

רשימת מ"מ בתורת רבינו על מזמור קי"ח

מאמרים

ד"ה מי מנה ה'תשי"ב - ספה"מ ע' שכא

ד"ה הללויה' ה'תשט"ז - ספה"מ ע' רלה

ד"ה שופטים ושוטרים ה'תשט"ז - ספה"מ ע' רנד

ד"ה מים רבים תשי"ז - סה"מ מלוקט ח"א ע' שכז, של

ד"ה ואתה ברחמיך הרבים תשי"ז - ספה"מ ע' צה

ד"ה באתי לגני תשי"ז - סה"מ ע' קכג

ד"ה הוי' לי בעוזרי ה'תשי"ז - ספה"מ מלוקט ח"ד ע' יג

ד"ה תקעו דש"פ נצבים תשח"י - ספה"מ ע' שיב

ד"ה עשר תעשר תשי"ט - ספה"מ ע' רנו

ד"ה ויהי בשלח פרעה תשכ"א - ספה"מ ע' צג

ד"ה כל המועדים בטלים חוץ מפורים תשכ"א - ספה"מ ע' קכט

ד"ה הודו לה' תשכ"ב - ספה"מ ע' קטז

ד"ה מן המצר תשכ"ו - ספה"מ ע' ג

ד"ה ויצא יעקב תשכ"ו - ספה"מ ע' נד

ד"ה ברוך הגומל תשכ"ו - ספה"מ ע' רעח

ד"ה אני לדודי תשכ"ו - סה"מ מלוקט ח"ד ע' שסג

ד"ה שיר המעלות ממעמקים תשכ"ז - ספה"מ ע' כד

ד"ה והי' ביום ההוא יום ב' דר"ה ה'תשכ"ח - ספה"מ מלוקט ח"א ע' יג - סעיף ה

והי' ביום ההוא ה'תשכ"ח ש"פ האזינו, שבת תשובה - ספה"מ ע' טו ואילך

ד"ה והנה פרח תשל"ד - ספה"מ ע' 164 (ק"ה והנה בשביל להיות ואילך)

ד"ה השם נפשנו תשל"ד - ספה"מ ע' 167 (ק"ה ולהבין כל זה ואילך)

ד"ה מן המצר תשל"ח - ספה"מ ע' ג

ד"ה זה היום תשל"ח - ספה"מ מלוקט ח"ד ע' סו

ד"ה הוי' לי בעוזרי תשמ"א - ספה"מ ע' 283

ד"ה עשרה שיושבין ה'תשמ"ב - סה"מ מלוקט ח"ד ע' צ

ד"ה והנה פרח תשמ"ה - התוועדויות ח"ד ע' 2353

לקוטי שיחות

לקו"ש ח"ט ע' 204

לקו"ש חי"ח ע' 294

לקו"ש חכ"ח ע' 149

לקו"ש חל"ח ע' 124

התוועדויות

שחמה"ס תשי"א - תו"מ ח"ב ע' 33

כ"ז אלול תשי"ד - תו"מ חלק י"ב ע' 228

האזינו תשי"ד - תו"מ חי"ב ע' 85

פורים תשט"ו - תו"מ חי"ג ע' 323

אחש"פ תשי"ז - תו"מ חי"ט ע' 299

ש"פ מטו"מ תשי"ט - תו"מ חכ"ו ע' 152

[וארא תשכ"ב - מאמר כעין שיחה - כנ"ל במאמרים (ד"ה הודו לה)]

- י"ג תמוז תשכ"ב - תו"מ חל"ד ע' 129
- ש"פ נצבים - וילך תשכ"ב - תו"מ חל"ד ע' 299
- ש"פ נצבים תשכ"ג - תו"מ חל"ז ע' 253
- ש"פ האזינו תשכ"ד - תו"מ חל"ח ע' 25
- י"ב תמוז תשכ"ה - תו"מ חמ"ד ע' 86
- ב' דר"ה תשכ"ו - תו"מ חמ"ה ע' 16
- אחש"פ תשכ"ו - תו"מ חמ"ו ע' 330
- י"ב תמוז תשכ"ו - תו"מ חמ"ז ע' 152
- ש"פ האזינו, שבת תשובה, ה'תשכ"ח - תו"מ חנ"א ע' 35
- ש"פ חוקת בלק תשל"ב - שיחוק"ק ח"ב ע' 365
- י"ג תשרי תשל"ג - שיחוק"ק ח"א ע' 57
- (ש"פ מצורע תשל"ו - שיחוק"ק ח"ב ע' 15)
- עשרה בטבת תשל"ח - נדפס בלקו"ש ח"כ ע' 360
- אחש"פ תשמ"מ - שיחוק"ק ח"ב ע' כז
- ש"פ נצבים תשמ"א - שיחוק"ק ח"ד ע' 738
- ליל כ"ט אלול תשמ"א - שיחוק"ק ח"ד ע' 763
- ערב יו"כ תשמ"ב - נדפס בלקו"ש חכ"ד ע' 566
- כ"ט אלול תשמ"ב - התוועדות ח"ד ע' 2280
- ליל ערב ראש השנה תשמ"ג - התוועדות ח"ד ע' 2062
- פורים תשמ"ג - התוועדות ח"ב ע' 1068
- י"ב תמוז תשד"מ - התוועדות ח"ד ע' 2161
- ו' תשרי תשד"מ - התוועדות ח"א ע' 95

ליל ד' דחה"ס תשמ"ה - התוועדיות ח"א ע' 278

י"א ניסן תשמ"ה - התוועדיות ח"ג ע' 1686

י"ב תמוז תשמ"ה - התוועדיות ח"ד ע' 2435

ליל י"ג תשרי תשמ"ה - התוועדיות ח"א ע' 189

ש"פ קרח, ג' תמוז תשמ"ה - התוועדיות ח"ד ע' 2381

ב' דחה"ש ה'תשמ"ו - נדפס בלקו"ש חכ"ח ע' 251 הערה 95

ש"פ פינחס תשמ"ח - סה"ש ח"ב ע' 540 הערה 17 ושוה"ג

ש"פ פינחס ה'תשמ"ט - סה"ש ח"ב ע' 582 הערה 21, הערה 23, הערה 28

י"ד תמוז תנש"א - התוועדיות ח"ד ע' 24

ואתחנן תנש"א - סה"ש ח"ב ע' 747 הערה 123 ובשוה"ג

יום שמח"ת תשנ"ב - התוועדיות ח"א ע' 166

ש"פ ויצא, ט' כסלו תשנ"ב - סה"ש ח"א ע' 145

בדר"ח טבת, נר ח' דחנוכה תשנ"ב - התוועדיות ח"ב ע' 43

אגרות קודש

מכתב י"ג סיון תשט"ו - חי"א ע' קנו

מכתב ב' תמוז תשד"מ - לקו"ש חל"ח ע' 170

היום יום

היום יום חלק שני - רשימת היומן ע' תסח

לזכות

כל הזקוקים לשידוך המתאים

ולהפקד בבנים

לישועה בקרוב

נדפס ע"י

הרוצה בעילום שמו

מוקדש
לחיזוק ההתקשרות לנשיא דורנו
כ"ק אדמו"ר זי"ע

